

Schablonerade mönster på medeltida bemålade träföremål

*Schablonerade mönster i färg och förgyllning på medeltida träföremål
i Ångermanland och Medelpad.*

Lennart Kristiansson

2019 11 18

Dnr 2019/133-34

Rapportnr 2019:7

**VÄSTER
NORRLANDS
MUSEUM**

Innehåll

1. Inledning.....	5
2. Bakgrund.....	6
3. Kyrkor i Ångermanland.....	7
3.1 Anundsjö kyrka.....	7
3.1.1 Altarskåp	7
3.2 Arnäs kyrka	9
3.2.1 S:t Olof.....	9
3.3 Edsele kyrka,	11
3.3.1 Madonna	11
3.3.2 Apostel i helgonskåp.....	13
3.3.3 Altarskåp	15
3.4 Fjällsjö kyrka,.....	19
3.4.1 Altarskåp	19
3.5 Junsele kyrka	25
3.5.1 Krucifix.....	25
3.5.2 Altarskåp	26
3.6 Multrå kyrka	32
3.6.1 Altarskåp	32
3.7 Nordingrå kyrka.....	39
3.7.1 S:ta Birgitta, helgonskåp	39
3.7.2 Madonna i skåp.....	42
3.8 Sidensjö kyrka.....	44
3.8.1 S:t Laurentius	44
3.9 Skogs kyrka	45
3.9.1 S:t Mikael	45
3.9.2 Madonna	48
3.9.3 Kvinnligt helgon	50
3.10 Sånga kyrka.....	52
3.10.1 Altarskåp	52
3.10.2 Madonna	54
3.11 Torsåkers kyrka.....	56
3.11.1 Flygeldörr	56

3.11.2	Madonna	58
3.12	Ullångers kyrka	59
3.12.1	Mariaskåp	59
3.12.2	Krucifix.....	63
3.13	Vibyggerå gamla kyrka	65
3.13.1	Kvinnligt helgon	65
3.13.2	Krucifix.....	67
3.14	Ytterlännäs gamla kyrka.....	70
3.14.1	Mariaskåp	70
3.14.2	Altarskåp	71
3.14.3	Krucifix.....	74
3.15	Ådalslidens kyrka.....	76
3.15.1	Krucifix.....	76
3.15.2	Madonna	78
4.	Kyrkor i Medelpad.....	81
4.1	Alnö gamla kyrka	81
4.1.1	Altarskåp	81
4.1.2	Anna själv tredje	82
4.1.3	Krucifix.....	84
4.2	Attmars kyrka	86
4.2.1	Krucifix.....	86
4.2.2	Flygeldörr	88
4.3	Holms kyrka.....	91
4.3.1	Madonna	91
4.4	Hässjö kyrka.....	93
4.4.1	Madonna	93
4.4.2	S:t Erik.....	94
4.5	Lidens gamla kyrka.....	97
4.5.1	Helgonskåp	97
4.6	Ljustorps kyrka	100
4.6.1	Madonna	100
4.6.2	S:t Olof.....	102
4.6.3	Biskop.....	103
4.7	Njurunda kyrka.....	105

4.7.1	Altarskåp	105
4.7.2	Madonna	109
4.7.3	Erasmus.....	111
4.8	Stöde kyrka.....	112
4.8.1	S:t Olof.....	112
4.9	Sättna kyrka	115
4.9.1	Altarskåp	115
4.9.2	Biskop.....	116
4.10	Timrå kyrka.....	121
4.10.1	Anna själv tredje	121
4.10.2	Krucifix.....	123
4.11	Torps kyrka	124
4.11.1	S:t Olof	124
4.12	Tuna kyrka	127
4.12.1	Krucifix.....	127
5.	Tabell: Ångermanland	130
6.	Tabell: Medelpad	132
7.	Sammanfattning.....	134
8.	Litteratur och källor	136

1. Inledning

I projekt har schablonerade mönster på medeltida träföremål i Ångermanland och Medelpad dokumenterats. Arbetet har utförts under 2019 vid Västernorrlands museum och möjliggjorts genom bidrag från Björkå AB fornminnesfond.

Utgångspunkt för inventeringen har varit Historiska museets databas www.medeltidens/bildvard.se och Västernorrlands museums arkiv och databaser.

Dokumentationen redovisas i bokstavsordning för Ångermanland och Medelpad och avslutas med en sammanfattning. Fotografier är av författaren om inte annat anges.

Härnösand 2019-11-18

Lennart Kristiansson

konservator

2. Bakgrund

Konsivering av kulturhistoriska föremål har bedrivits vid Västernorrlands museum sedan 1995. Under denna tid har 205 medeltida föremål konserverats. Föremålen kommer ur Västernorrlands och Hälsinglands museum depositionssamlingar och från församlingar i Ångermanland, Medelpad, Jämtland, Hälsingland och ett mindre antal från Västerbotten, Gästrikland och Norrbotten.

Träslag, verktygsspår, sammanfogningar, ristningar i grundering, pigment, undermålningar, bindemedel, metallfolier och lasurer har identifierats genom okulär besiktning och jämförelser med pigmentsamlingar och träslag. Dokumentationen finns tillgänglig i konserveringsrapporter. En viktig aspekt på dokumentationen saknas: schablonerade mönster i förgyllningar och färg har inte dokumenterats.

AVGRÄNSNINGAR

Geografiskt avgränsas inventeringen till Ångermanland och Medelpad. De socknar i Ångermanland som tillhör Västerbottens län omfattas inte av projektet. Statens Historiska museum har två helgonskåp från Sänga kyrka, Ångermanland i sin museisamling, dessa har inte tagits med i inventeringen.

Medeltiden i Sverige är tiden för landets kristnande 1050 till 1520-talet när reformationen påbörjas.

SCHABLONER

Större schabloner skars ut med kniv i pergament som var unika för varje verkstad. Hålen bildar ett mönster. Färg stöppas genom hålen som bildar ett mönster som kan repeteras. Mindre schabloner kan ha kopierats från träsnitt eller inhandlats och är alltså inte alltid unika för varje verkstad (se Tångenbergs s.279).

METOD

De schablonerade mönstren har ritats av i skala 1:1 på en plastfilm (Melinex) med arkivbeständig tuschpenna. Mönstren har skannats in och sammanställas i en dokumentation för att se om samma schablon förekommer på flera föremål och för att om möjligt se samband som kan föra föremålen till samma tillverkningsverkstad.

Västernorrlands museums depositionssamling har undersökts. I Ångermanland har tio kyrkor besökts och i Medelpad tolv kyrkor.

3. Kyrkor i Ångermanland

3.1 Anundsjö kyrka

3.1.1 Altarskåp

INVENTARIENUMMER

D60, deponerad på Västernorrlands museum

DATERING

1500-talets första fjärdedel

PROVENIENS

Anundsjö kyrka, Ångermanland

Foto Samir Hussein, Västernorrlands museum.

TEKNISK BESKRIVNING

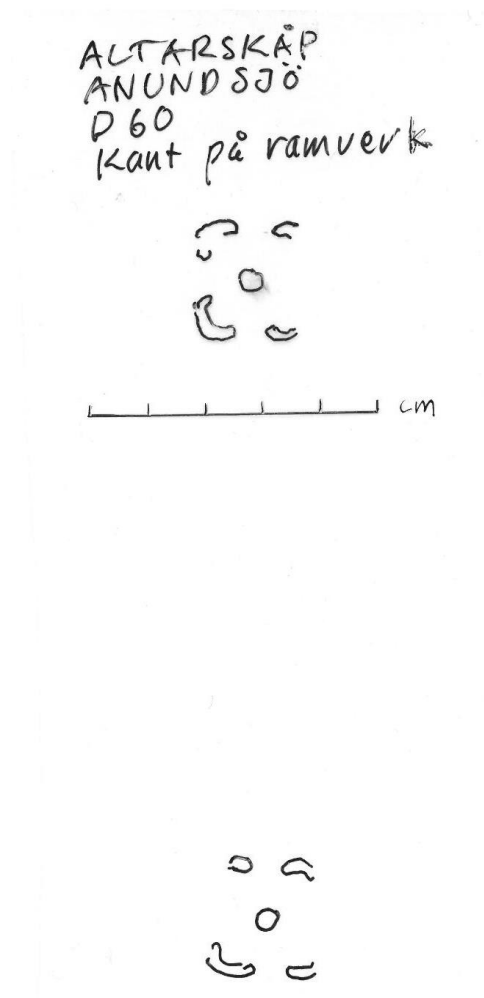
Skåp i furu och skulpturer i ljust lövträ. Sekundärt ryggstycke i furu.

BESKRIVNING

Altarskåp med skulpturerna: S. Dorotea, S Margareta,

Skyddsmantelmadonna, kvinnligt helgon och apostel. Skåp med genombrutet

masverk upptill. Ryggstycket är nytt och dörrar saknas. Ramverkets framkant är rött med ett schablonerat mönster och grönt hålkärl.

Schablonerat svart blommönster på ramverkets kant , till höger.

3.2 Arnäs kyrka

3.2.1 S:t Olof

DATERING

Skulpturens kropp och bemålning är från 1400-talet, huvudet är från 1300-talet

PROVENIENS

Arnäs kyrka, Ångermanland

TEKNISK BESKRIVNING

Skulpturen skuren i lövträ. Krona och vänster underarm saknas. För utförlig teknisk beskrivning se Läns museets Dnr 544-97.

BESKRIVNING

Stående, kungligt helgon med mantel över tunika med bälte som står med spetsiga skor på en underliggare med sköld och hjälm. Mantelns röda utsida har ett blomformat, schablonerat mönster i zwischgold eller bladsilver.

Schablonerat blommönster i zwischgold eller bladsilver på röd botten på mantelns vänster sidan.

3.3 Edsele kyrka,

3.3.1 Madonna

INVENTARIENUMMER

D12, deponerad på Västernorrlands museum

DATERING

Madonna av 1100-tals typ med polykromi av 1400-tals karaktär

PROVENIENS

Edsele kyrka, Ångermanland

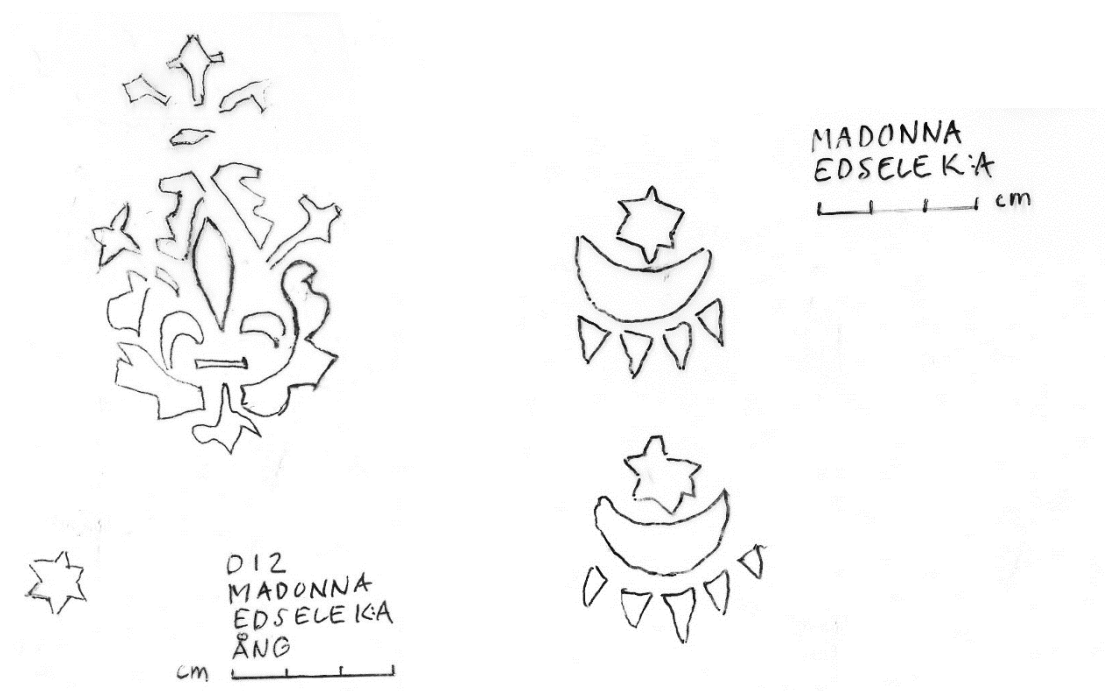
TEKNISK BESKRIVNING

Madonnan är skuren i ljust lövträ. För utförlig teknisk beskrivning se Länsmuseets rapport Dnr: 2009/197.

BESKRIVNING

Sittande Madonna på tron. Tunikan är grön, med ett schablonerat mönster i zwischgold med en fransk lilja i centrum. Tunikans bårder och bälte är förgyllda. Manteln är röd med ett schablonerat mönster med stjärna och liggande halvmåne i zwischgold, gult foder och bårder förgyllda. Den fotsida klädedräkten under tunikan har samma utformning som manteln. De bruna skorna vilar på en grön marksockel. Tronen är röd. Barn, vänsterhand och krona saknas.

Schablonerade mönster i zwischgold på Madonnans klädedräkt.

3.3.2 Apostel i helgonskåp

INVENTARIENUMMER

D40, deponerad på Västernorrlands museum

DATERING

1400-tal

PROVENIENS

Edsele kyrka, Ångermanland

Foto Samir Hussein, Västernorrlands museum

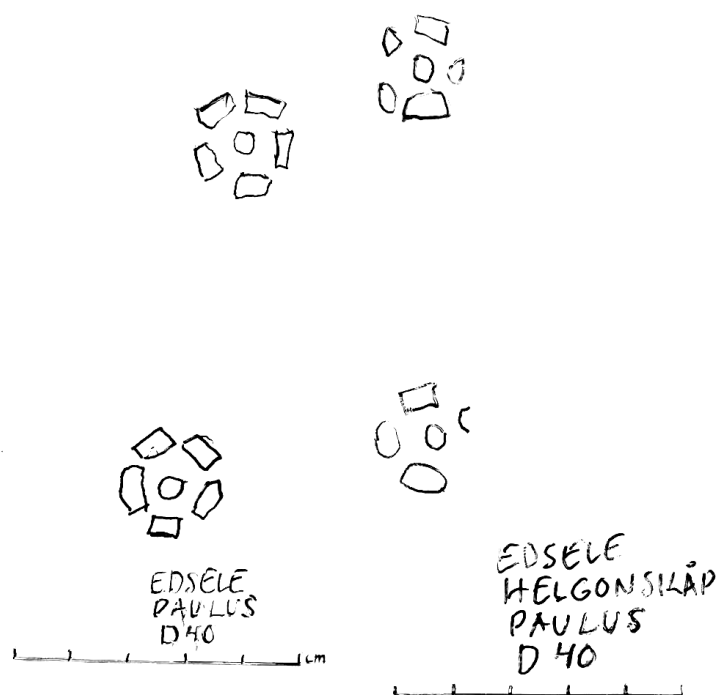
TEKNISK BESKRIVNING

Skåpet är tillverkat i furu och skulpturen är utförd i ek. För utförlig teknisk beskrivning se Läns museets rapport Dnr 2008/292.

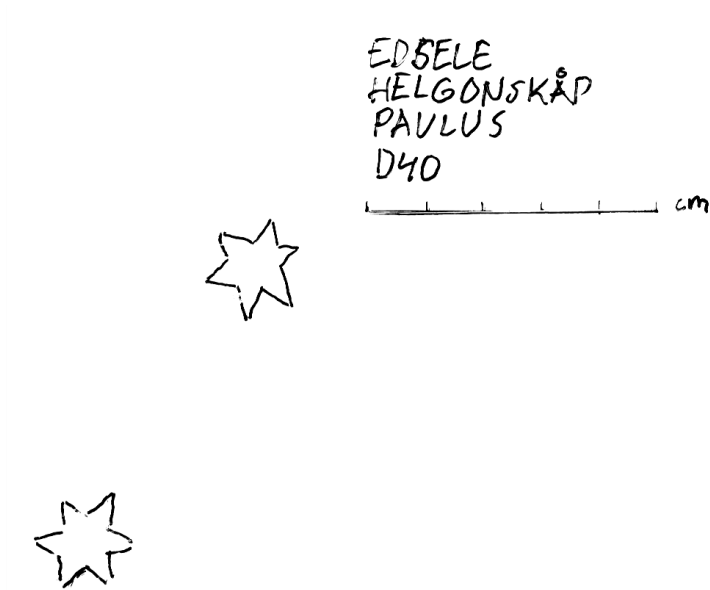
BESKRIVNING

Aposteln står i ett helgonskåp med sockel. Skåpets sidor har strävpelare krönta

med krabbor. Ryggstycket avslutas upptill i en spets med krabbor och korsblomma. Ryggstycket är rött med ett schablonerat stjärnmönster och en förgylld gloria. Sockels hörn har strävpelare. Aposteln står barfota på en marksockel. I sin vänstra hand håller han en grå bokpåse. Han har orangefärgat skägg och långt hår. Manteln är röd med ett schablonerat blommönster, förgyllda kanter och blått foder. Under manteln finns en grön tunika.

Schablonerat blommönster på mantel.

Schablonerat stjärnmönster på skåpets ryggstycke.

3.3.3 Altarskåp

INVENTARIENUMMER

D7

DATERING

1400-talets sista fjärdedel

PROVENIENS

Edsele kyrka, Ångermanland

TEKNISK BESKRIVNING

Skulpturer i ljust lövträ och skåp i furu. För utförlig teknisk beskrivning se Läns museets rapport Dnr 66-97 och 2006/358.

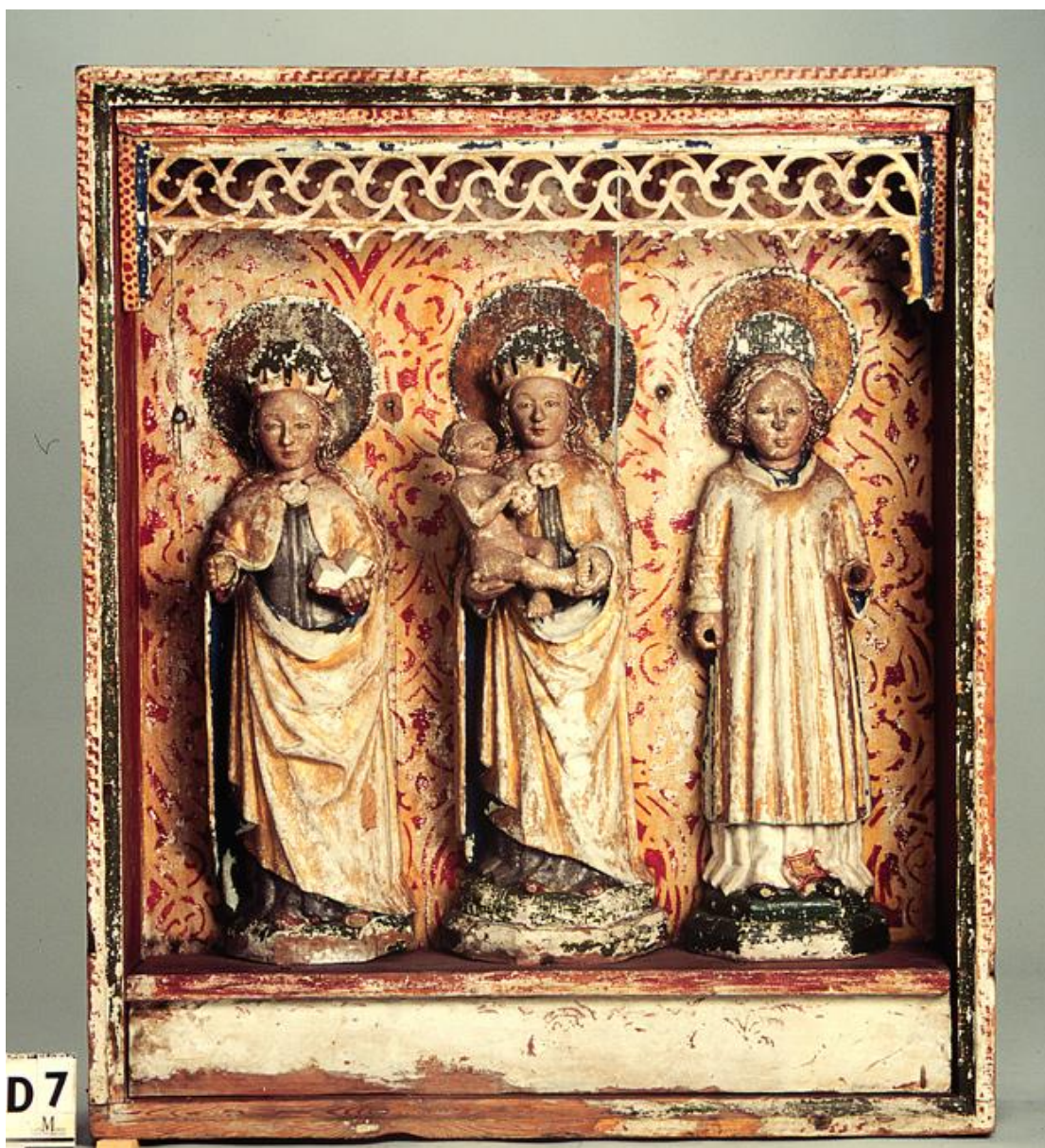
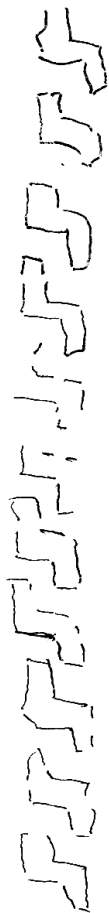

Foto Samir Hussein, Västernorrlands museum

BESKRIVNING

Altarskåpet består av ett rektangulärt korpus med tre snidade halvskulpturer. Skulpturen i mitten är Maria med Jesusbarnet omgiven av ett krönt kvinnligt helgon med en bok i vänsterhanden och ett manligt helgon klätt som diakon. Flygeldörrar saknas. Korpus är uppbyggt av ett ramverk som bildar en nisch med ett masverk upptill och med en sockel nertill. Ramverkets framkant är bemålad med grönt och ett schablonerat mönster i rött på ljus botten. Ramverkets insida har röd bemålning. Masverket har en bemålad inramning och förgyllt genombrutet gallerverk med fiskblåsmönster. Sockeln är dekorerad med ett rött rankornament på ljus botten. Ryggstycket består av

breda brädor. Dessa är dekorerade invändigt med ett schablonmålat rött mönster på ljus botten och tre förgyllda glrior.

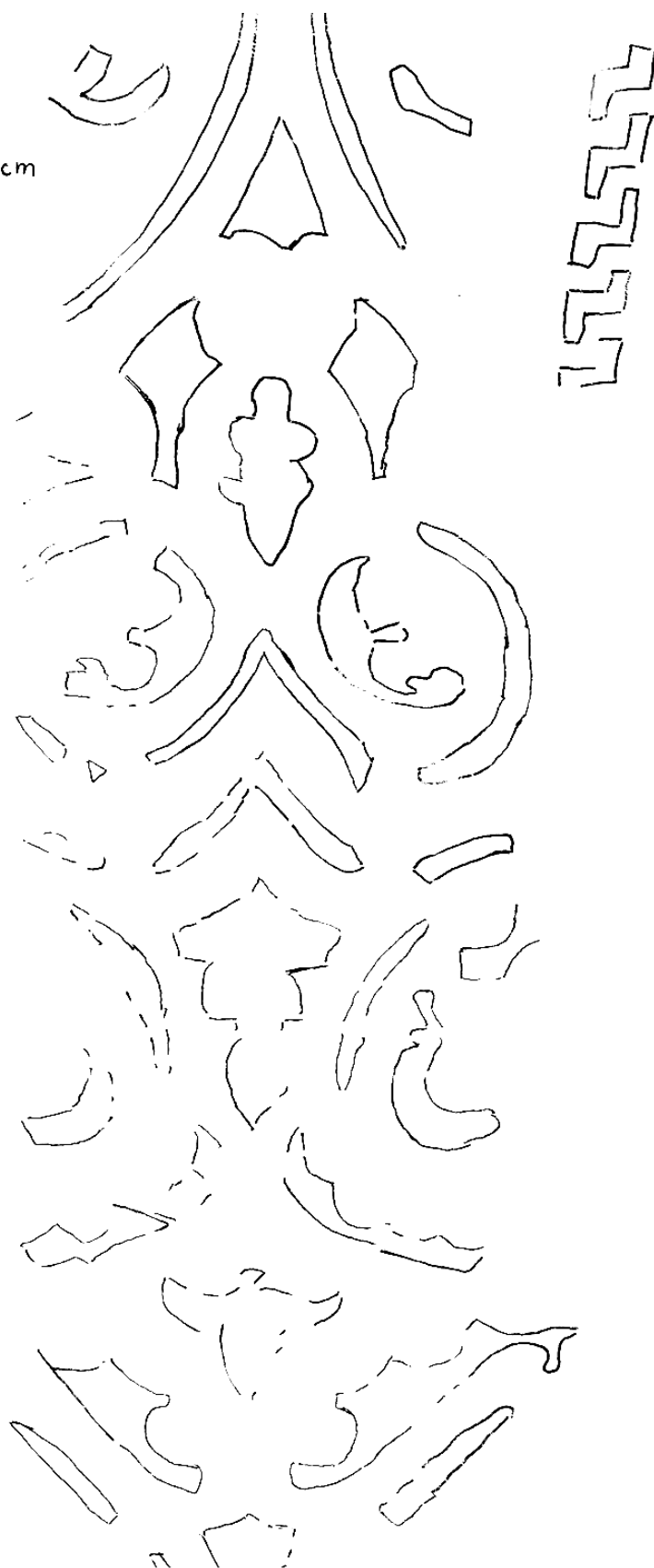

D7
ALTARSKÅP
EDSELE KÅ
ÅNG.
_____ cm

Schablonerat rött mönster på ljus botten, på ramverkets framkant.

D7
ALTARSKÄP
EDSELE K/A
ÄNG.

cm

Schablonerat mönster i rött på ljus botten på skåpets ryggstycke, överensstämmer helt med altarskåpet från Multrå, höger flygeldörr, dock vänt upp och ner.

3.4 Fjällsjö kyrka,

3.4.1 Altarskåp

DATERING

1500-talets första fjärdedel

PROVENIENS

Fjällsjö kyrka, Ångermanland

TEKNISK BESKRIVNING

Skulpturer i ljust lövträ, skåp i furu.

BESKRIVNING

Altarskåp med tre stående skulpturer i korpus: Kristus som Smärtoman frankerad av en apostel med bok och S:t Erik avskilda av strävpelare. Skåpet har masverk upptill och gallerverk i sockeln. Korpus ryggstycke har ett rött schablonerat mönster nertill, som är svåråtkomligt. Ramverkets insida har ett schablonerat mönster i rött mot grön botten. Flygeldörrarna har på insidan

målade, stående, kvinnliga helgon: Maria Magdalena, Birgitta, Margareta och Barbara. Flygeldörrarnas kant har ett schablonerat mönster och bakgrunder bakom helgonen har ett schablonerat stjärn- mönster mot svart bakgrund. Flygeldörrarnas utsidor har ett schablonerat mönster mot röd botten.

Skåpet med stängda dörrar.

OBSERVATION

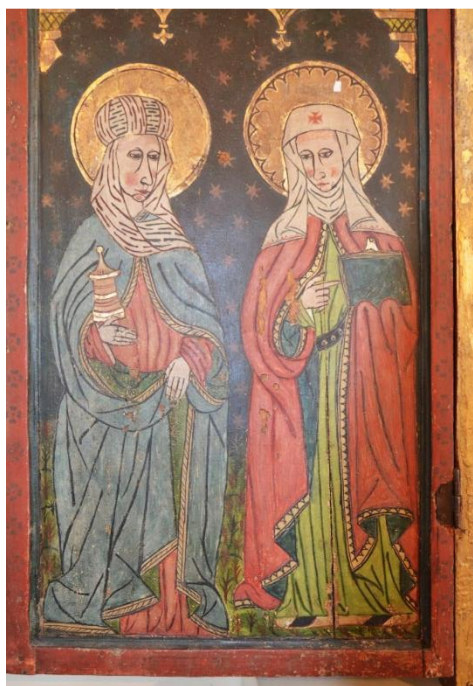
Ramverkets hörnsammanfogning är samma som i altarskåpet från Sättna kyrka, Medelpad och målningarna av de kvinnliga helgonen i vänstra flygeldörr har stora likheter med målningarna i vänster flygeldörr i Sättna kyrka.

Ramverkets hörnsammanfogning Fjällsjö.

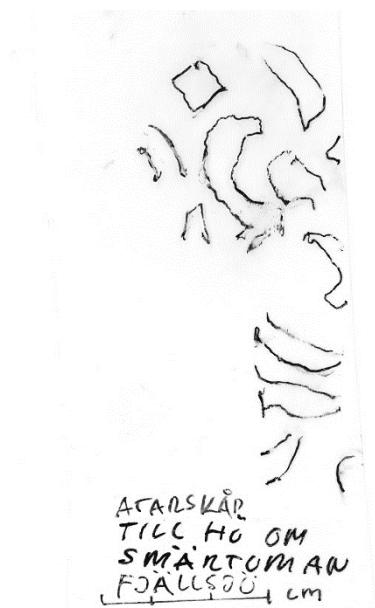
Ramverkets hörnsammanfogning Sättna.

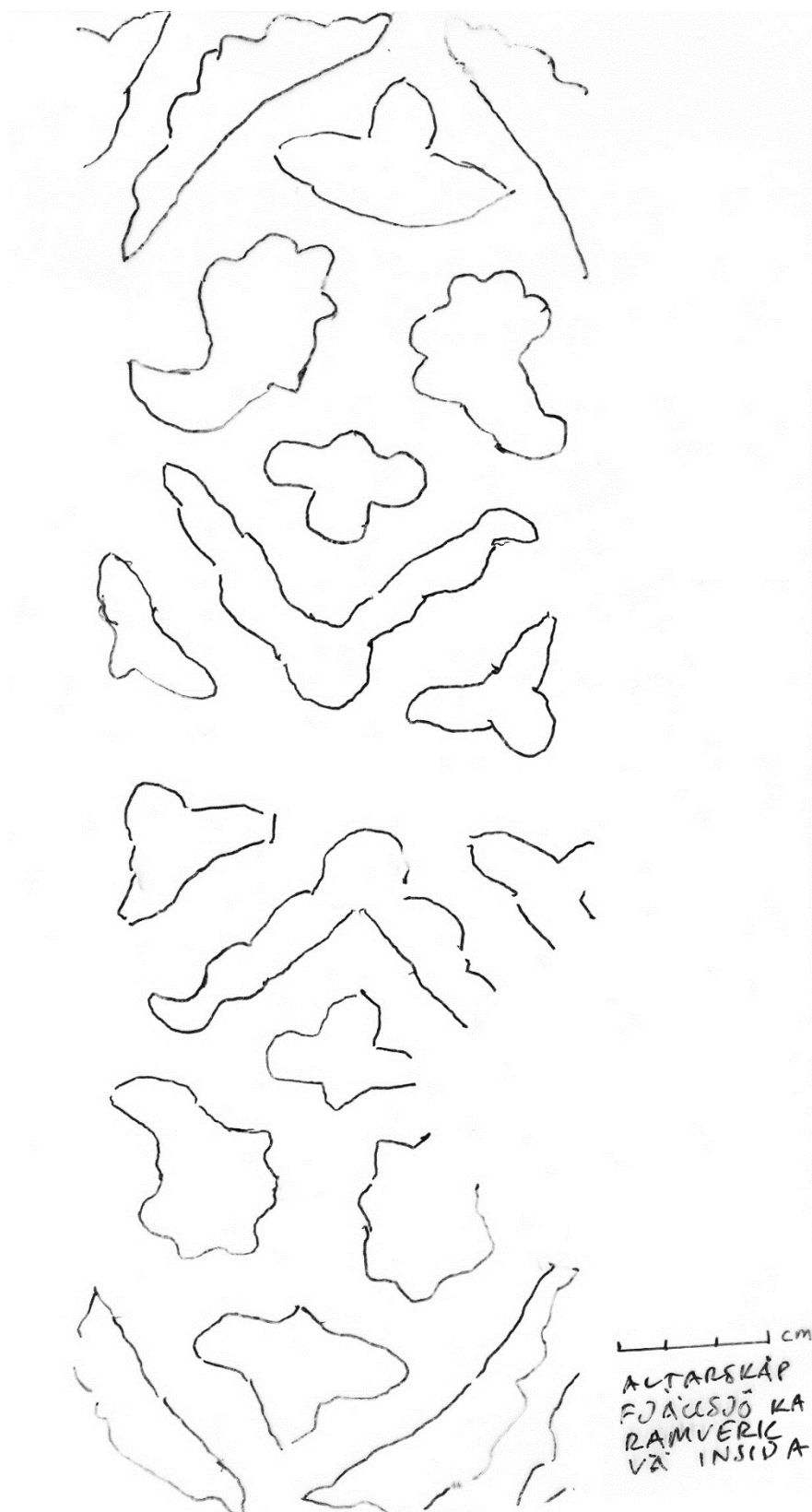
Flygeldörr Fjällsjö.

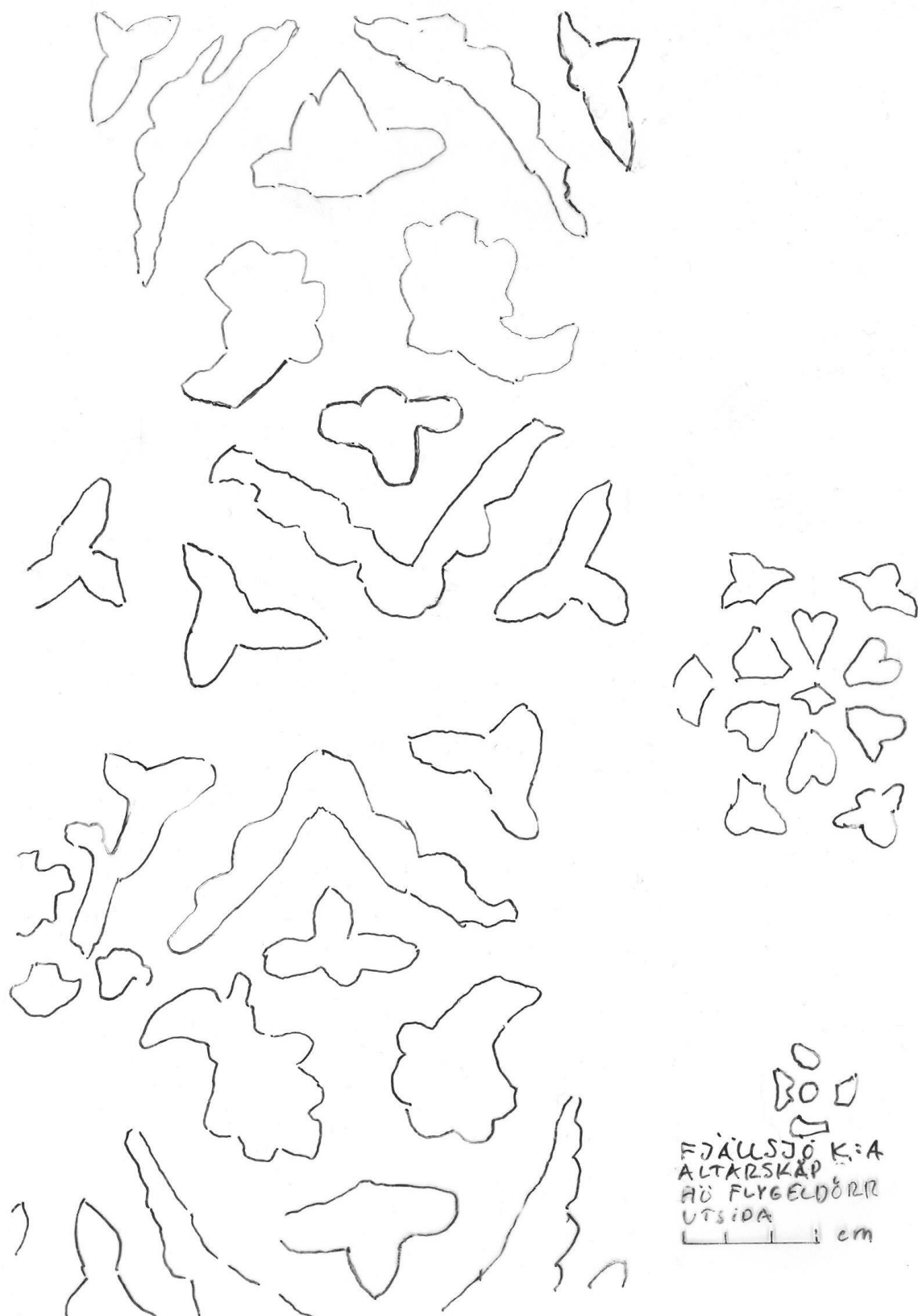
Flygeldörr Sättna.

Rött schablonerat mönster mot ljus botten på korpus ryggstycke nertill till vänster om Smärtoman.

Rött schablonerat mönster mot grön botten på ramverkets vänstra insida.

Schablonerat mönster mot röd botten på högra flygeldörrens utsida.

3.5 Junsele kyrka

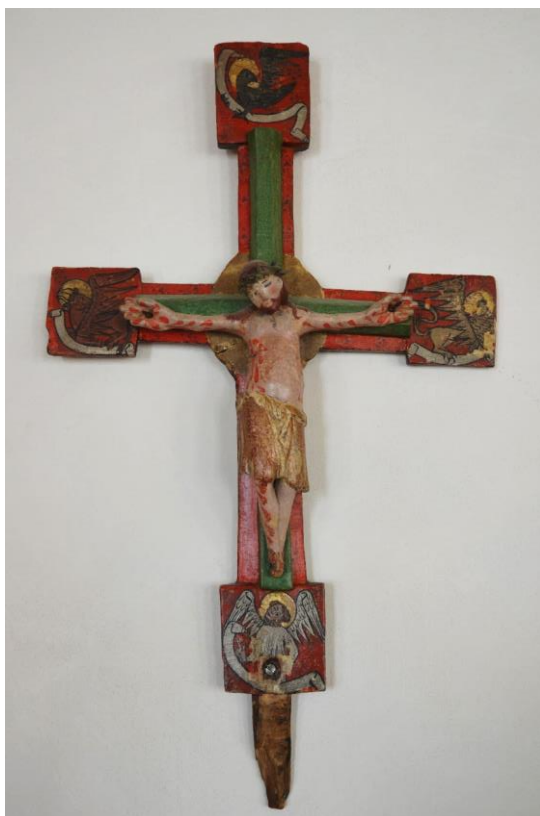
3.5.1 Krucifix

DATERING

1300-tal

PROVENIENS

Junsele kyrka, Ångermanland

TEKNISK BESKRIVNING

Korset är skuret i furu och sammanfogat halvt i halvt.

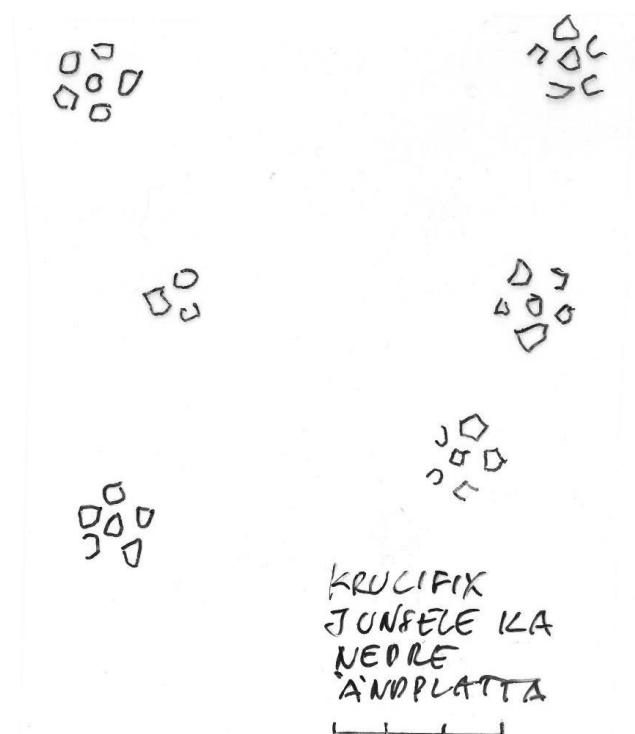
BESKRIVNING

Kristus på korset med törnekrona och förgyllt ländkläde. Korset är rött och grönt. Korsets ändpartier har målade evangelistsymboler med ett schablonerat mönster.

OBSERVATION

Schablonerna på krucifixet från Junsele stämmer inte överens med schablonerna på krucifixet från Ådalsliden kyrka. Krucifixens storlek,

utformning och måleriprogram stämmer mycket väl överens.
Evangelistsymbolerna på korsens ändplattor har en närmast identiskt utformning.

Schablonerat mönster på korsets nedre ändplatta.

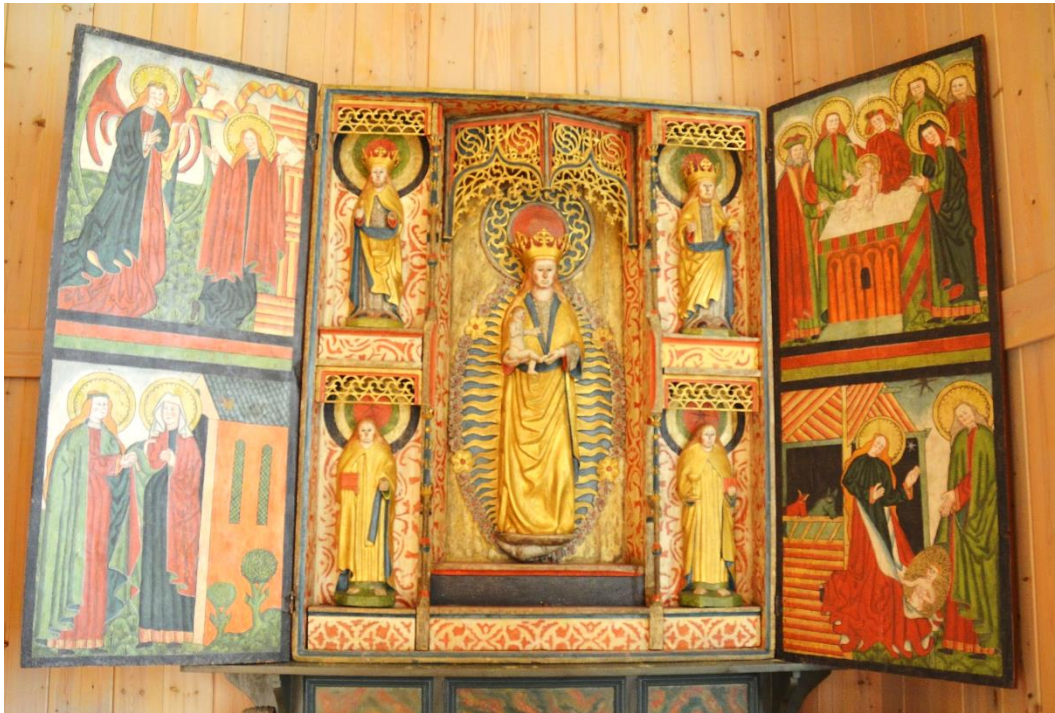
3.5.2 Altarskåp

DATERING

1500-talets första fjärdedel

PROVENIENS

Junsele kyrka, Ångermanland

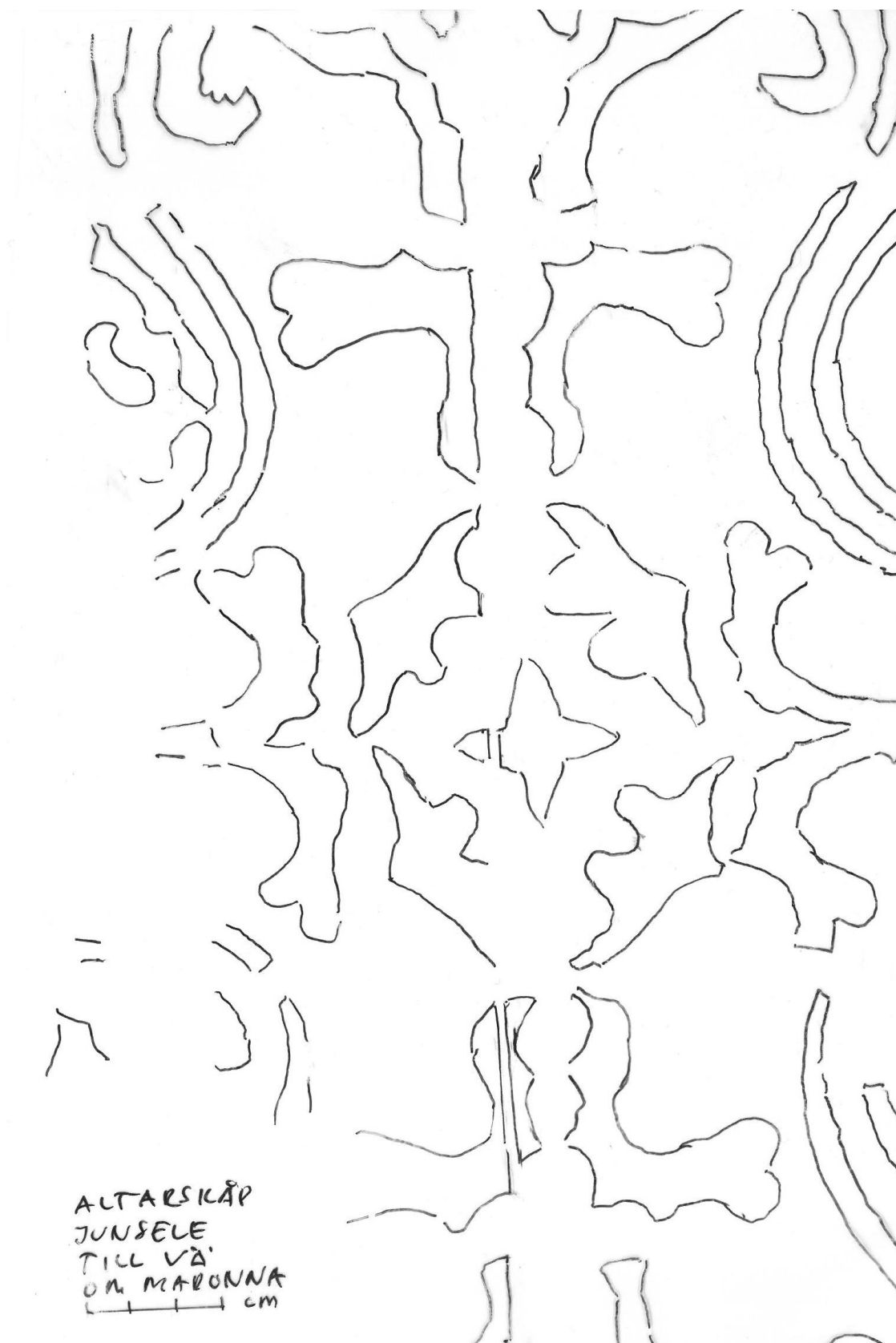
TEKNISK BESKRIVNING

Korpus och flygeldörrar i furu. Skulpturer och masverk i ljust lövträ.

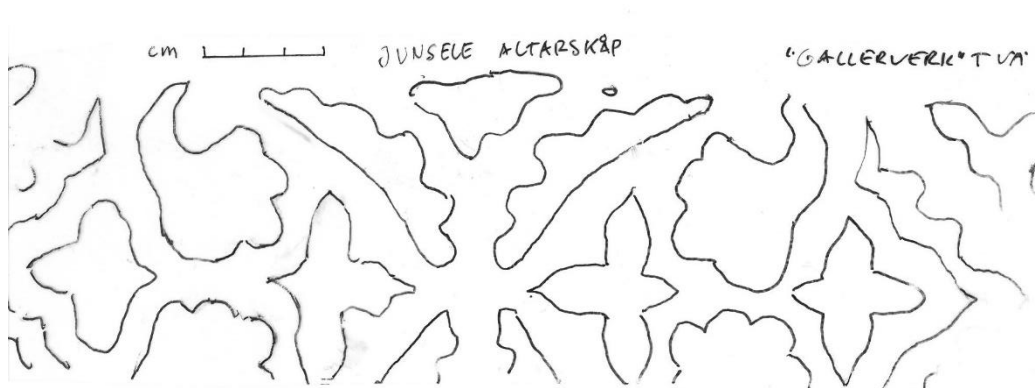
BESKRIVNING

I korpus mittnisch står en madonnaskulptur med Jesusbarnet på högerarmen på en månskära omgiven av stålar och en rosenkrans. På sidorna finns fyra nischer i två våningar med helgonskulpturer: S:t Olof, evangelisten Johannes, en apostel och ett kvinnligt helgon. Nischerna har genombrutna masverk och socklar. Flygeldörrarna har målade bilder i två våningar, till vänster Bebådelsen och Maria och Elisabets möte, till höger Jesu födelse och omskärelsen. Dörrarnas utsidor är enfärgade i rött.

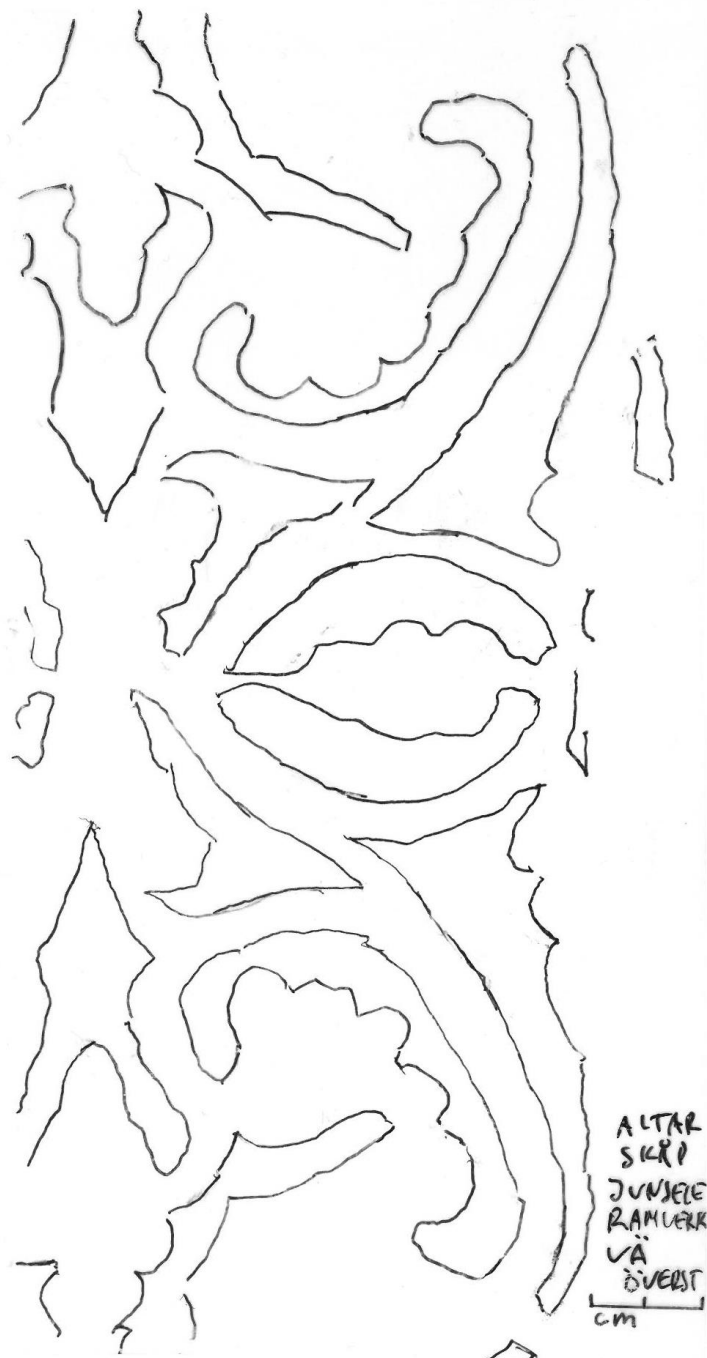
Schablonerade mönster finns på socklarna, på ryggstycket i nischerna, på Madonnans sidostycken i nischen och på ramverkets insida alla i rött mot ljus bakgrund.

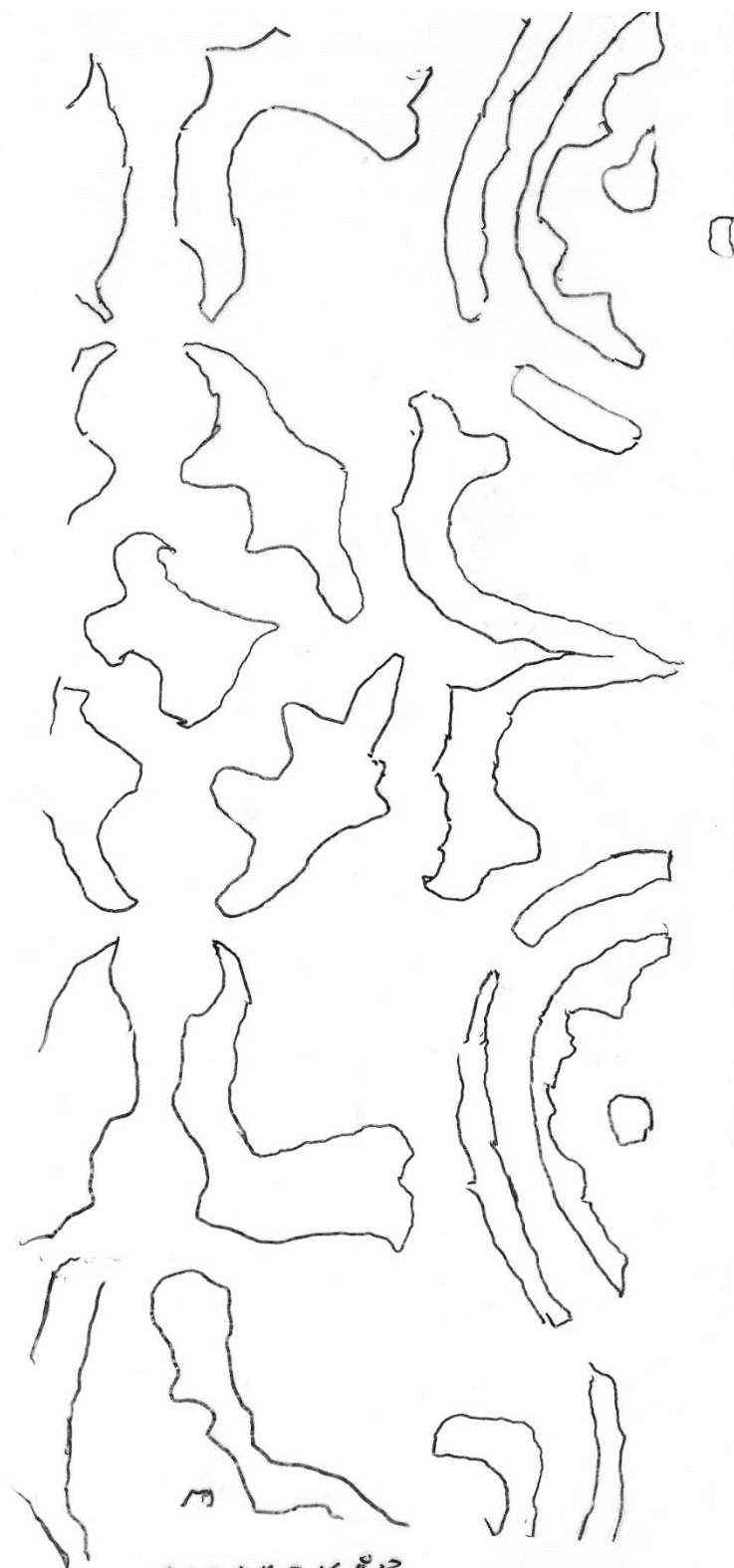
Mönster i Madonnans nisch, sidostycke till vänster.

Mönster på sockel.

Mönster på ramverkets insida, övre del.

ACTARSLICAP
 JUNSELEK: A
 RAMVERK
 VÄ ÖVRE NISCH NEDRE DEL

1 cm

Mönster på ramverkets insida, övre nisch till vänster nedre del.

Mönstret har ingen exakt överensstämmelse på olika delar av skåpet, det verkar vara delvis uppmålat på fri hand.

3.6 Multrå kyrka

3.6.1 Altarskåp

INVENTARIENUMMER

D89, deponerad på Västernorrlands museum

DATERING

Omkring år 1500

PROVENIENS

Multrå kyrka, Ångermanland

TEKNISK BESKRIVNING

Altarskåpet är tillverkat i furu. Skulpturerna, krönlist, baldakin och masverk är skurna i ljust lövträ. För utförlig teknisk beskrivning se Läns museets rapport Dnr 504-97.

BESKRIVNING

Altarskåpet består av korpus med fem halvskulpturer i nischer och två målade flygeldörrar. Korpus är uppbyggt av ett ramverk med djupare mittparti, som framställer Nådastolen: Gud fader sitter på en tron med sidor schablonerade i rött mot vit botten med den korsfäste Kristus framför sig. På varje sida av skulpturgruppen finns en mindre ängel på moln och överst hänger en tredelad baldakin med kölbågar och krabbor. Nådastolen avslutas nertill av en sockel i två vångar. På varje sida av nådastolen finns två helgonskulpturer ovanför varann. Helgonskulpturerna står i nischer som avslutas upptill av masverk med fiskblåsmönster. Skulpturer och masverk domineras av förgyllning och blå bemålning. Korpus ryggstycke har ett schablonerat mönster i rött på ljus botten och ramverkets framkant har ett schablonerat mönster. Korpus avslutas upptill av en krönlist. Flygeldörrarnas insidor är målade; en biskop till vänster och Laurentius till höger. Deras klädedräkt har ett schablonerat mönster liksom bakgrunden i rött mot vit botten samt en bård nertill också i rött mot ljus botten.

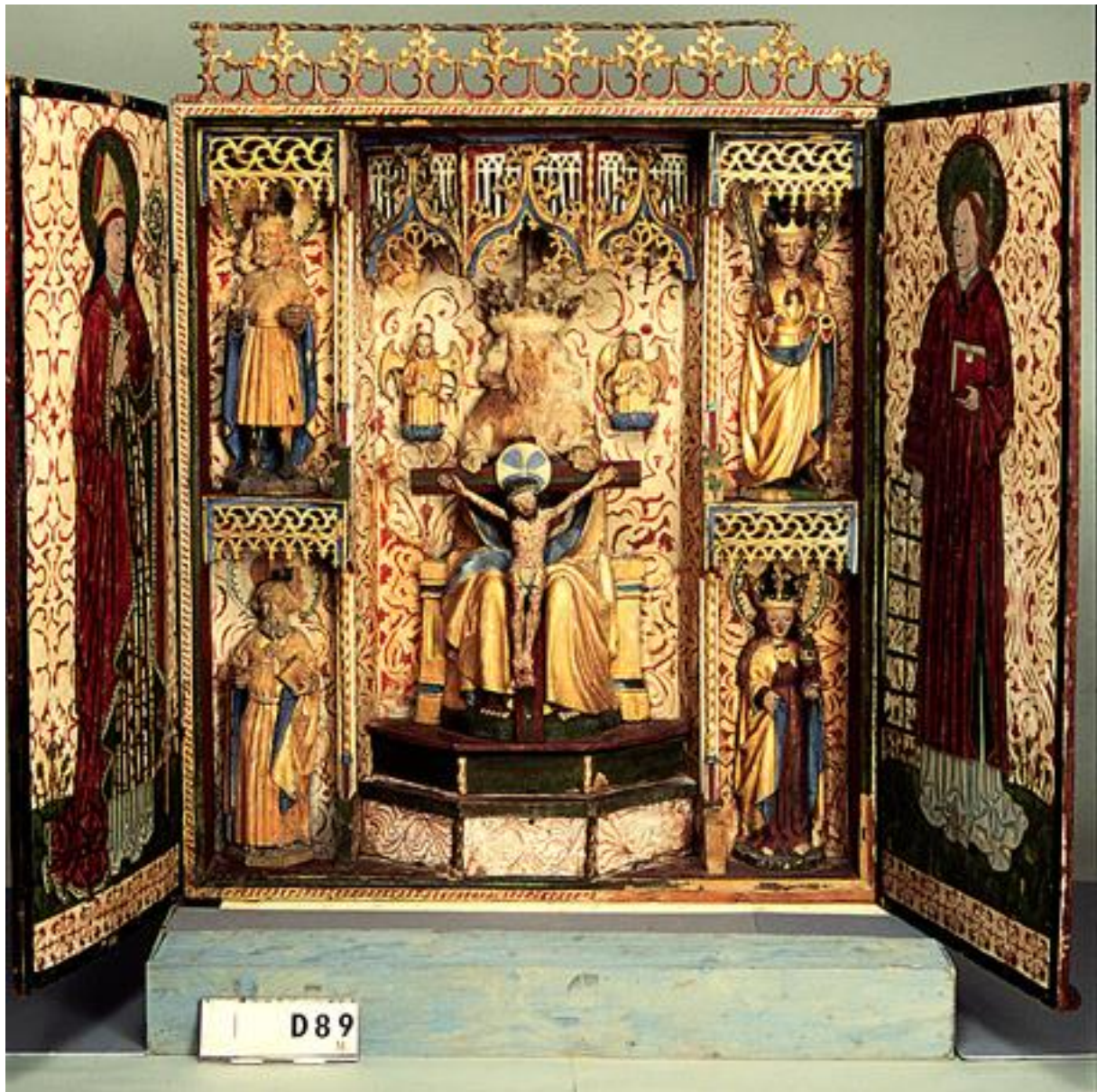
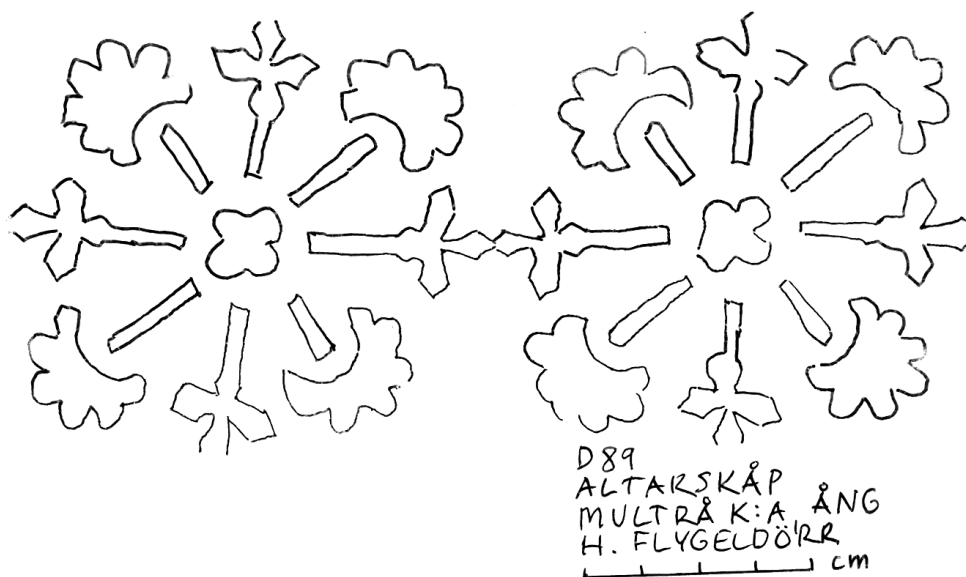

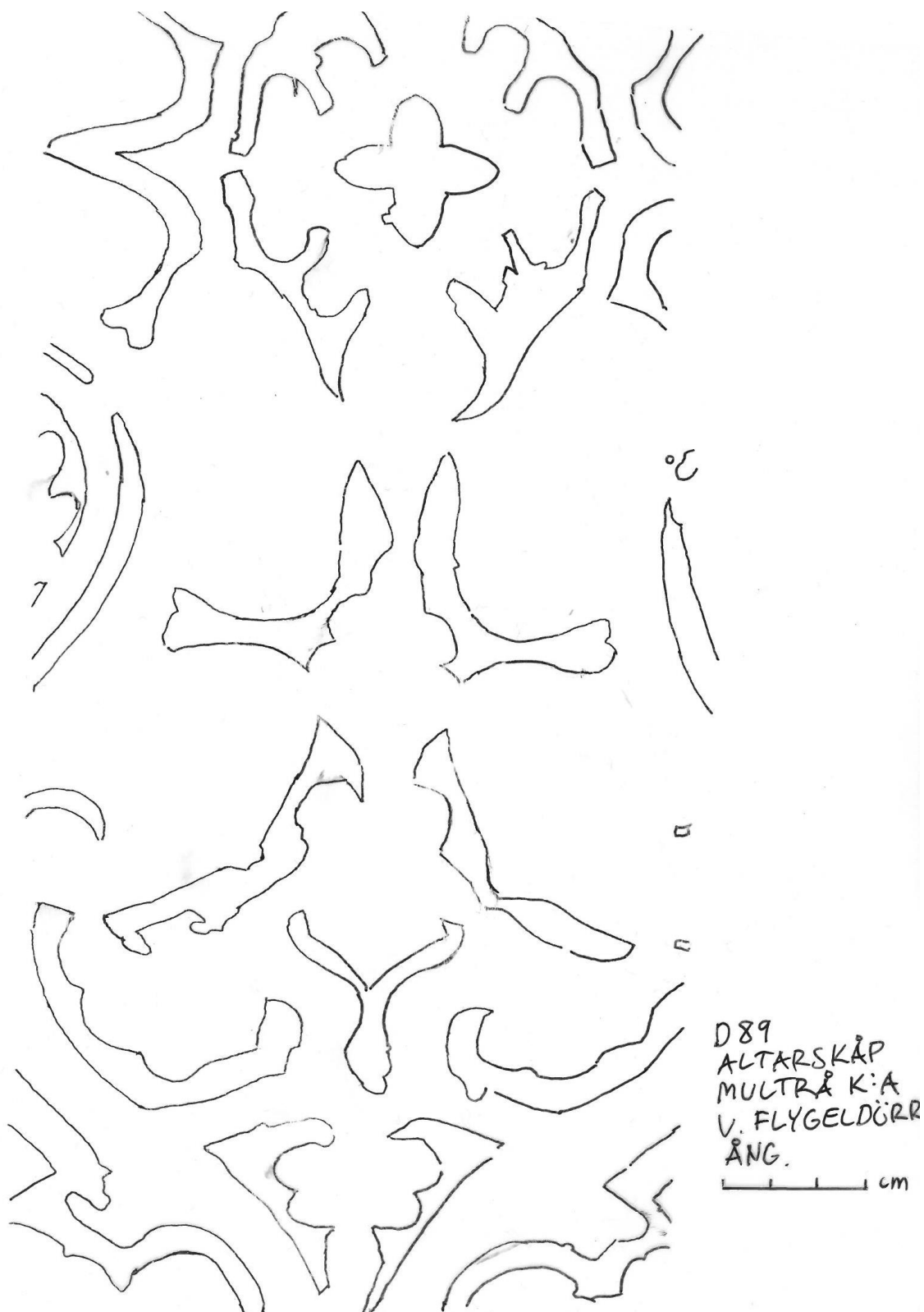
Foto Samir Hussein, Västernorrlands museum.

Schablonerat mönster i rött på ljus botten, längs ner på höger flygeldörr.

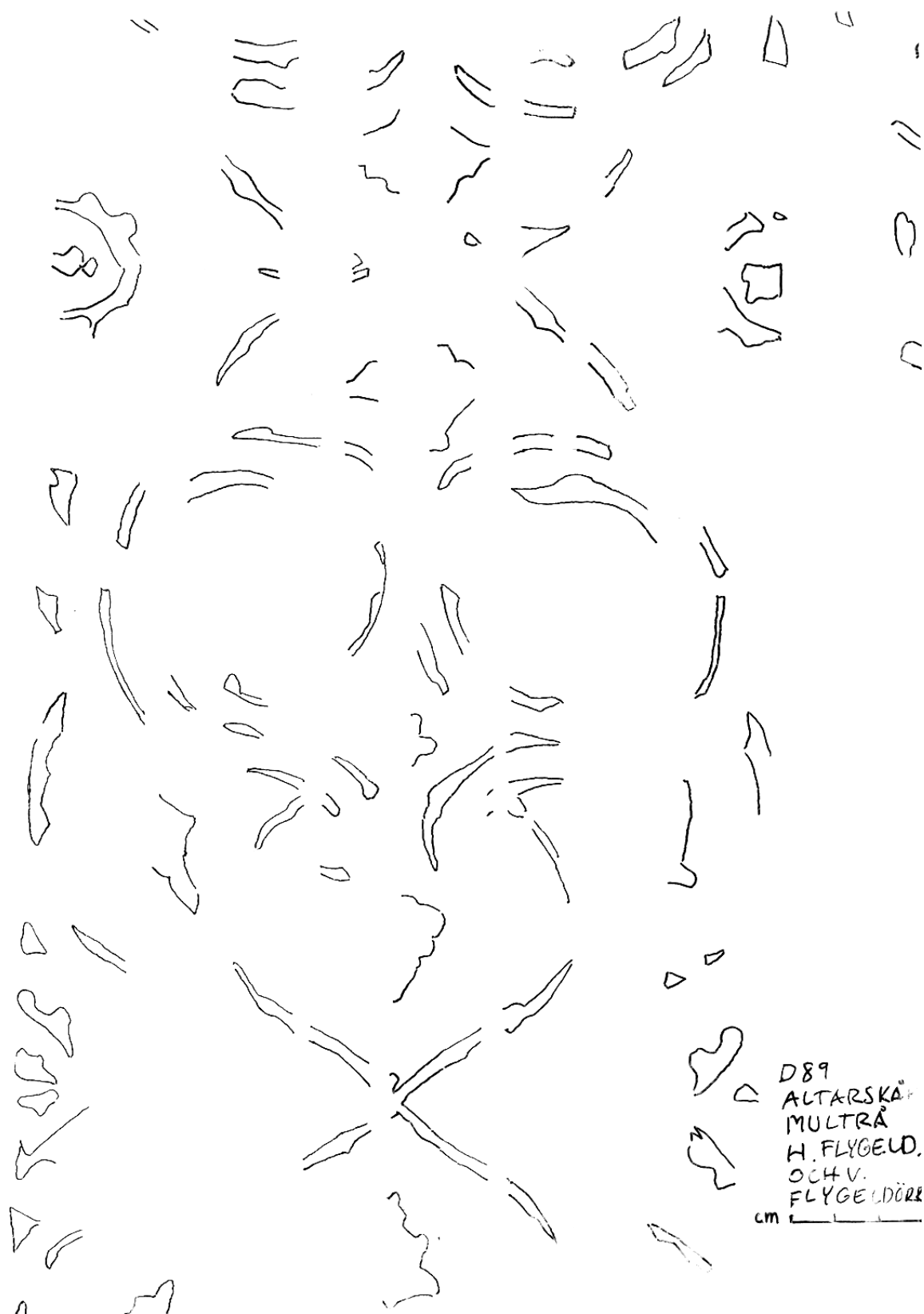
Schablonerat mönster i rött på ljus botten på tronens högra sida.

Schablonerat mönster i rött på ljus botten. Samma motiv som i Mariaskåpet från Ullånger men utan korrekt överensstämmelse.

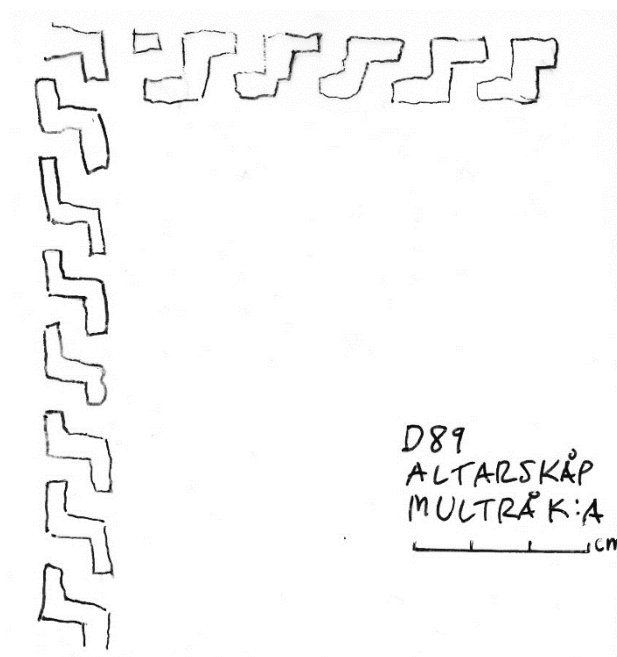
Schablonerat mönster i svart på ljus botten på biskopens tunika, vänster flygeldörr.

Schablonerat mönster på höger flygeldörr, Laurentius klädedräkt.

Schablonerat mönster i rött på ljus botten uppe till vänster på höger flygeldörr, överensstämmer helt med mönstret på altarskåpet från Edsele på skåpets ryggstycke, dock vänt upp och ner.

Schablonerat rött mönster på ljus botten på skåpets ramverks framkant, hörnet uppe till vänster.

3.7 Nordingrå kyrka

3.7.1 S:ta Birgitta, helgonskåp

DATERING

Omkring 1500

PROVENIENS

Nordingrå kyrka, Ångermanland

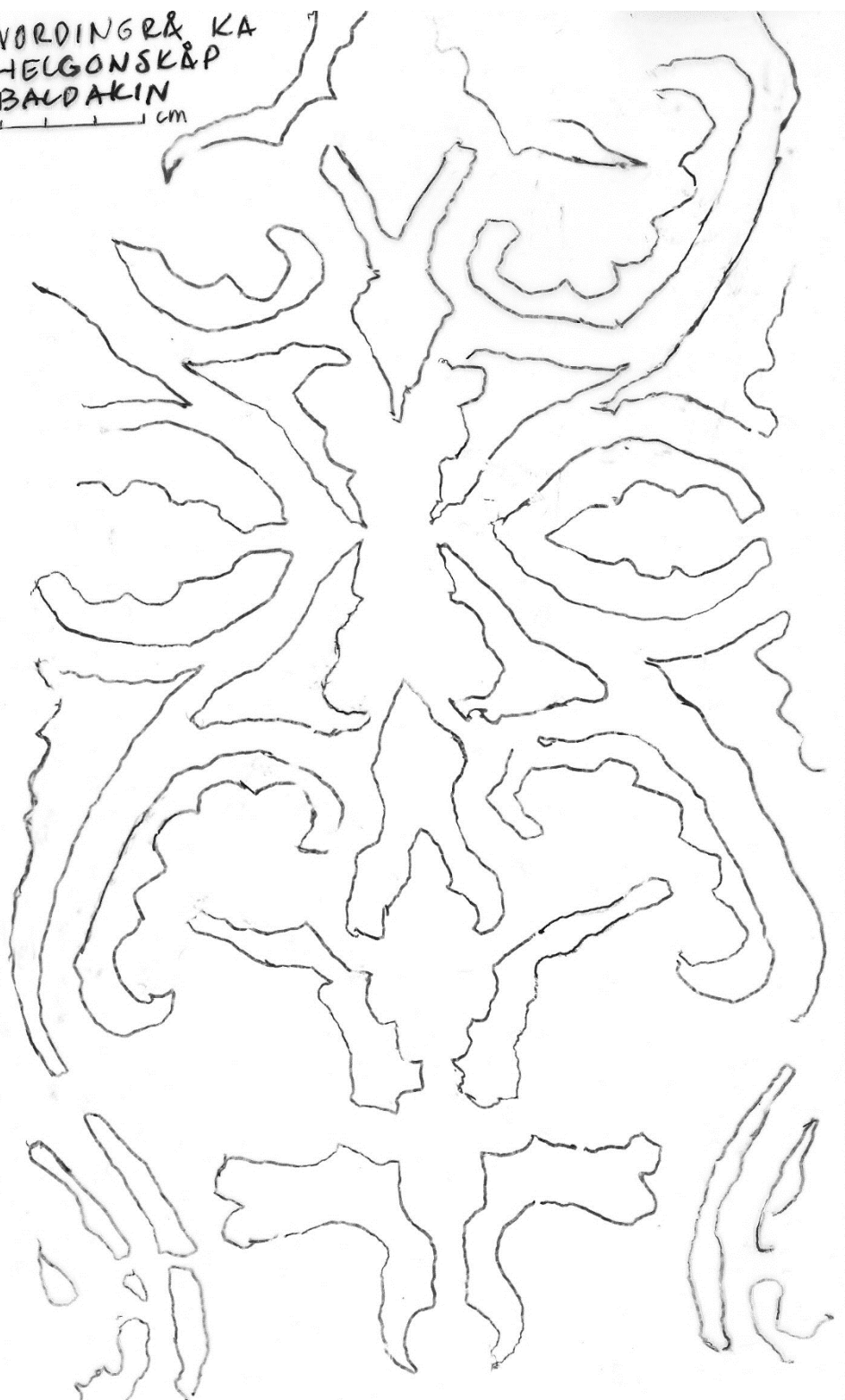
TEKNISK BESKRIVNING

Skåp av furu och skulptur i ljust lövträ. För utförlig teknisk beskrivning se Läns museet Dnr 2013/238.

BESKRIVNING

Helgonskåp med stående kvinnligt helgon med förgylld mantel och tunika samt vitt dok och halslin. Håller en bok i vänsterhanden. Står på en marksockel. Skåpet har baldakin med masverk, kölbågar, strävpelare och hängkonsoller. Skåpets insidor har schablonerade mönster och vridna förgyllda kolonner. Sockeln är sekundär och flygeldörrar saknas.

NORDINGRÅ KA
HELGONSKÅP
BALDAKIN
cm

Schablonerat mönster under baldakin, mönstret återfinns också på insidan av skåpets sidostycken.

3.7.2 Madonna i skåp

DATERING

Omkring 1500

PROVENIENS

Nordingrå kyrka, Ångermanland

TEKNISK BESKRIVNING

Madonna och barnet är skuret i ett stycke i ek. Skåpet är tillverkat i furu. För utförlig teknisk beskrivning se Läns museets Dnr 2013/238.

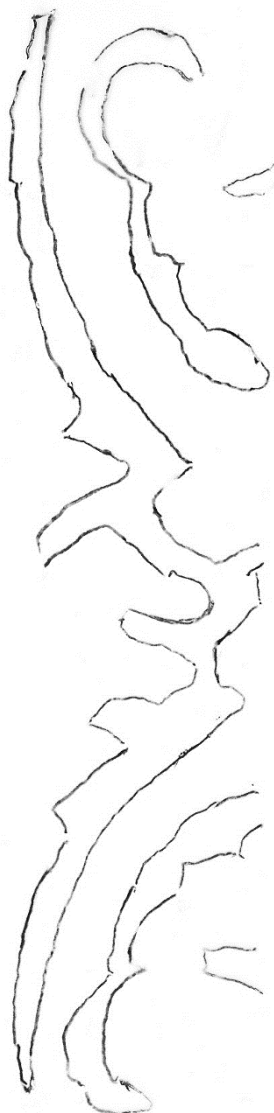
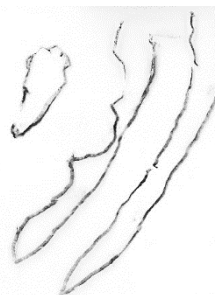
BESKRIVNING

Stående, krönt Madonna med Jesusbarnet på högerarmen. Förgylld mantel över förgylld tunika. Skåp med gloria och schablonerade mönster. Baldakin i plywood. Skåpets sidostycken har på insidan schablonerade mönster i rött mot ljus botten.

NORDINGRÅ KA
MARIASKÄP
RAMVERK HÖ
cm

NORDIN
MARIAS
RAMV
HÖ
cm

Schablonerade mönster på insidan av skåpets högra sidostycke i rött på ljus botten.

3.8 Sidensjö kyrka

3.8.1 S:t Laurentius

DATERING

1400-tal

PROVENIENS

Sidensjö kyrka, Ångermanland

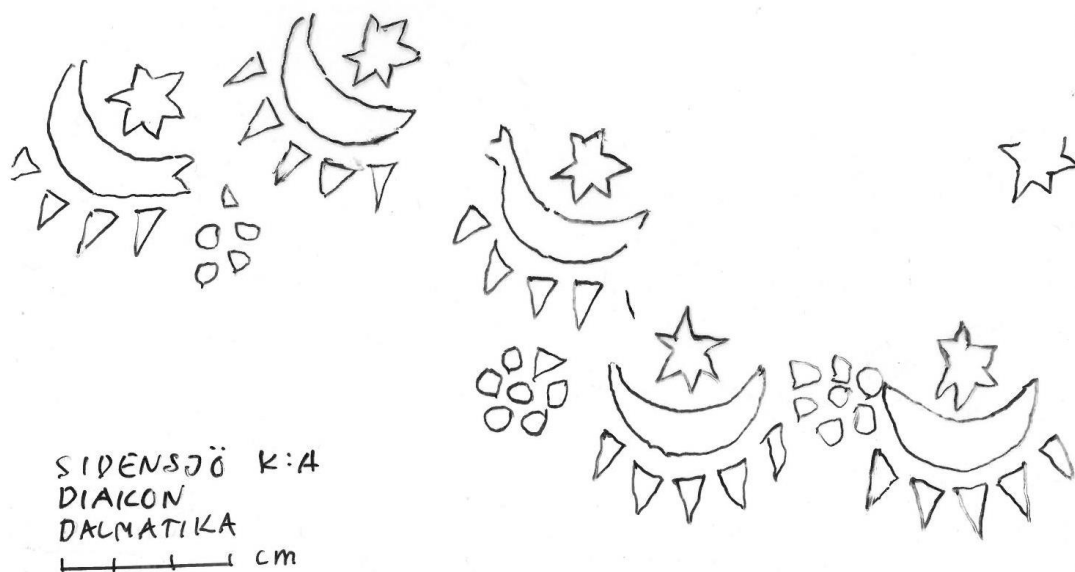
Foto Kerstin Wetterström, Västernorrlands museum.

TEKNISK BESKRIVNING

Skulptur skuren i ljust lövträ. För utförlig teknisk beskrivning se Läns museets Dnr 2001/166.

BESKRIVNING

Stående, manlig skulptur med röd dalmatika över en vit alba. Dalmatikan har svarta och guldfärgade tvärställda ränder och ett schablonerat mönster i zwischgold. Diakonen står på grön marksockel.

Schablonerat mönster i zwischgold på dalmatika i brösthöjd. Madonnan från Edsele har ett mönster i samma storlek och motiv men inte exakt samma utformning.

3.9 Skogs kyrka

3.9.1 S:t Mikael

INVENTARIENUMMER

D54

DATERING

1500-talets första fjärdedel

PROVENIENS

Skogs kyrka, Ångermanland

TEKNISK BESKRIVNING

Skulpturen är tillverkad i ljus lövträ och skåpet i furu. För utförlig teknisk beskrivning se Läns museets rapport Dnr 336-98.

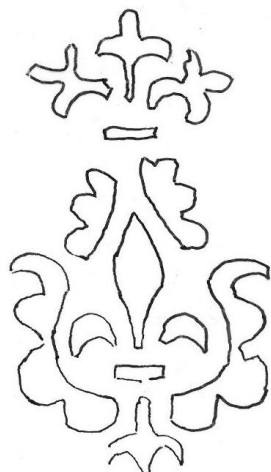
Foto Samir Hussein, Västernorrlands museum.

BESKRIVNING

Stående manlig träskulptur med förgylld tunika och mantel. Skulpturen har korslagda band över tunikan och långa dekorativt formade vingar.

Mansfiguren trampar på en bevingad drake. Skulpturen står i ett skåp utan dörrar. Ryggstycket är rött med förgylld gloria och ett schablonerat mönster med en fransk lilja i centrum. Sidostycket är grönt med svart kant med ett schablonerat stjärnmönster. Skåpet har en trebruten sockel målad i rött och med en svart text på vit botten: "help maria help" och ett schablonerat S-mönster i zwichgold. Skulpturen saknar högerhanden och attribut. Draken

saknar huvud. Skåpet saknar baldakintak och ett sidostycke samt delar till sockeln.

D 54

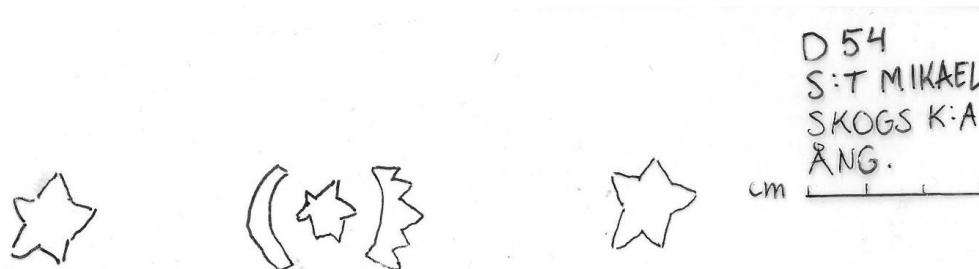
S:T MIKAEL

SKOGS KA

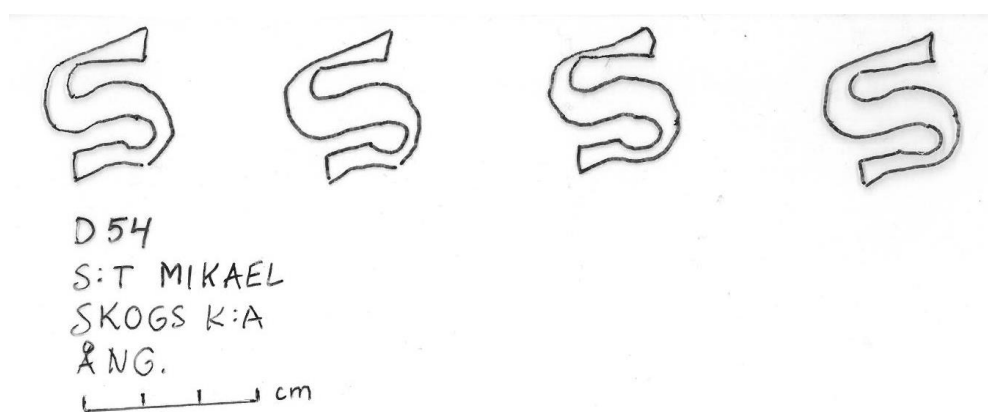
ÄNG.

_____ cm

Schablonerat mönster i zwischgold mot röd botten på skåpets ryggstycke. Mönstret är samma som mönstret på krucifixets kors från Ytterlännes gamla kyrka.

Schablonerat mönster i zwischgold på sidostyckets framkant.

Schablonerat mönster i zwischgold på skåpets sockel.

3.9.2 Madonna

INVENTARIENUMMER

D 21

DATERING

1200-talets slut eller omkring 1300, omgestaltad på 1400-talet

PROVENIENS

Skogs kyrka, Ångermanland

Foto Samir Hussein, Västernorrlands museum.

TEKNISK BESKRIVNING

Skuren i ek. För utförlig teknisk beskrivning se läns museet rapport Dnr 2007/79.

BESKRIVNING

Skulpturen framställer en krönt madonna klädd i mantel och tunika som sitter på en

bänk. Bänken är röd med ett schablonerat blommönster, ton som zwischgold. Madonnan är frontalt riktad och Kristusbarnet sitter med högerknät uppdraget och med högerhanden välsignande. Kronans främre del och ansiktet är en separat del. Håret är påbyggt med två separata delar. Kristusbarnets huvud och vänster underarm saknas liksom eventuellt skåp.

Schablonerat mönster i zwischgold mot röd botten på tronen.

3.9.3 Kvinnligt helgon

INVENTARIENUMMER

D 10

DATERING

1300-tal

PROVENIENS
Skogs kyrka, Ångermanland

Foto Samir Hussein, Västernorrlands museum.

TEKNISK BESKRIVNING

Skulpturen är utförd i ljust lövträ i ett stycke. Skulpturens baksida är urholkad och igensatt med furubrädor. För utförlig teknisk beskrivning se läns museet rapport Dnr 2007/79.

BESKRIVNING

Skulpturen framställer en kvinnlig figur med röd mantel med två olika schablonerade blommönster, troligen i zwischgold. Står med spetsiga skor på ett podium. Kona och händer saknas.

Schablonartat mönster på röd klädedräkt.

3.10 Sånga kyrka

3.10.1 Altarskåp

INVENTARIENUMMER

D 63

DATERING

1500-talets första fjärdedel

PROVENIENS

Sånga kyrka, Ångermanland

TEKNISK BESKRIVNING

Skåp i furu. För utförlig teknisk beskrivning se Läns museets rapport Dnr 2007/92.

BESKRIVNING

Altarskåp med två målade flygeldörrar. Korpus har snidade skulpturer som framställer nedtagandet av Kristus från korset med Maria, Josef av Arimathia och Johannes evangelisten. Korpus har en baldakin med kölågar, hängkonsoller, stråvpelare och krabbor och bakstycket är rött med schablonerade svarta stjärnor. Flygeldörrarna har målningar som framställer Kristi lidandes historia med Pietá, Kristus med segerfanan och Kristus bär sitt kors. Målningarna inramas av ett rött band med ett schablonerat mönster i zwichgold. Målningarna på dörrarnas utsidor är mycket skadade.

D 63
ALTARSKÅP
SÅNGA K:A
V. FLYGELD.
cm

Schablonerat mönster på vänster flygeldörr.

Schablonerat mönster på skåpets ryggstycke.

3.10.2 Madonna

INVENTARIENUMMER

D 3

DATERING

1200-talets första fjärdedel

PROVENIENS

Sånga kyrka, Ångermanland

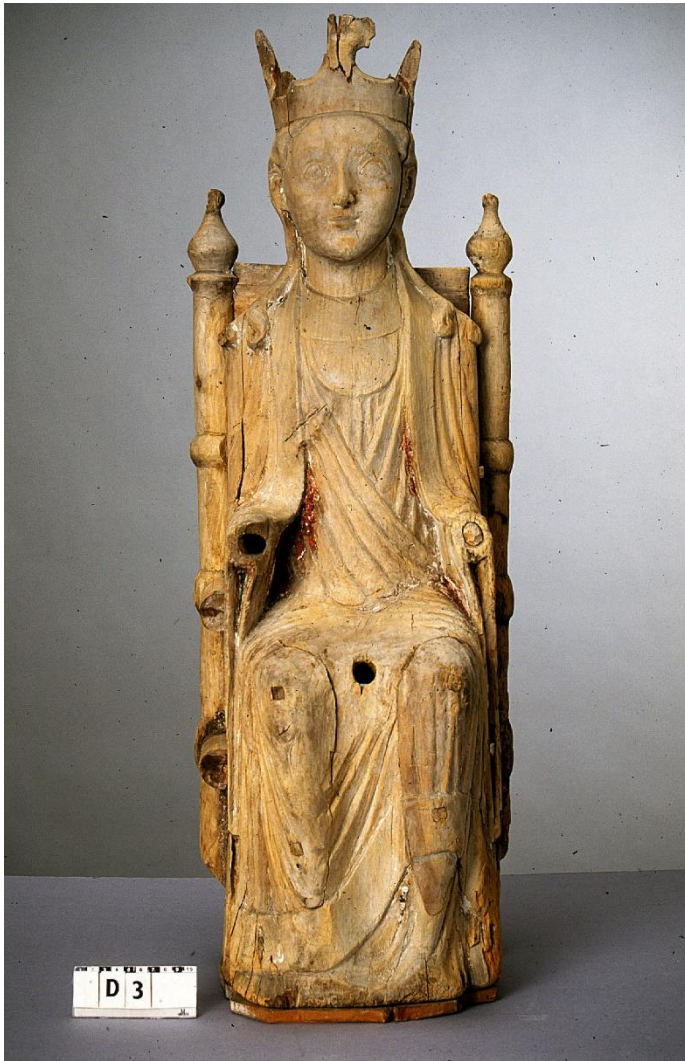

Foto Samir Hussein, Västernorrlands museum.

TEKNISK BESKRIVNING

Madonnaskulpturen är skuren i ljust lövträ i ett stycke endast delar av knän och axlar samt tronens pinnar är separata delar, dessa är fastsatta i skulpturen med dymlingar respektive järnspik. Skulpturen har en nischformad urholkning på baksidan.

BESKRIVNING

Madonnan sitter frontalt riktad i en stol. Madonnans tunika är röd med ett schablonerat mönster i zwischgold. Kristusbarnet saknas.

Schablonerat mönster på Madonnans tunika.

3.11 Torsåkers kyrka

3.11.1 Flygeldörr

DATERING

1400-talets andra hälft

PROVENIENS

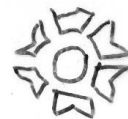
Torsåkers kyrka, Ångermanland

TEKNISK BESKRIVNING

Flygeldörr i ek, har hört till ett altarskåp.

BESKRIVNING

På dörrens utsida är S:t Martin av Tour avbildad och på insidan två bilder ; överst Judaskysen och under denna Törnekröningen. Bilderna avgränsas av ett rött band med ett schablonerat mönster som också finns på dörrens profilerade, inramande kant.

TORÅKERS K: A
FLYGELVÖRR
MITTBAND
| | | | cm

Schablonerat mönster i zwischgold på röd botten på flygeldörrens insida, mittband.

3.11.2 Madonna

PROVENIENS

Torsåkers kyrka, Ångermanland

DATERING

1200-talets tredje fjärdedel

TEKNISK BESKRIVNING

Skulpturen är skuren i ek och är urholkad på baksidan. För utförlig teknisk beskrivning se Läns museets Dnr 2009/141.

BESKRIVNING

Madonna sittande på bänk med Kristus på vänster knä. Kristus håller ett klot med vänster hand. Madonnan har en mantel över en tunika. Kristus har en krona och klädedräkten är en tunika med skärp. Skulpturen har en marksockel. Marias mantel har fragment av en röd färg, ton som cinnober med schablonerat mönster i zwischgold.

Schablonerat mönster i zwischgold på röd botten på Madonnans mantel till vänster.

3.12 Ullångers kyrka

3.12.1 Mariaskåp

DATERING

Omkring 1500

PROVENIENS

Ullångers kyrka, Ångermanland

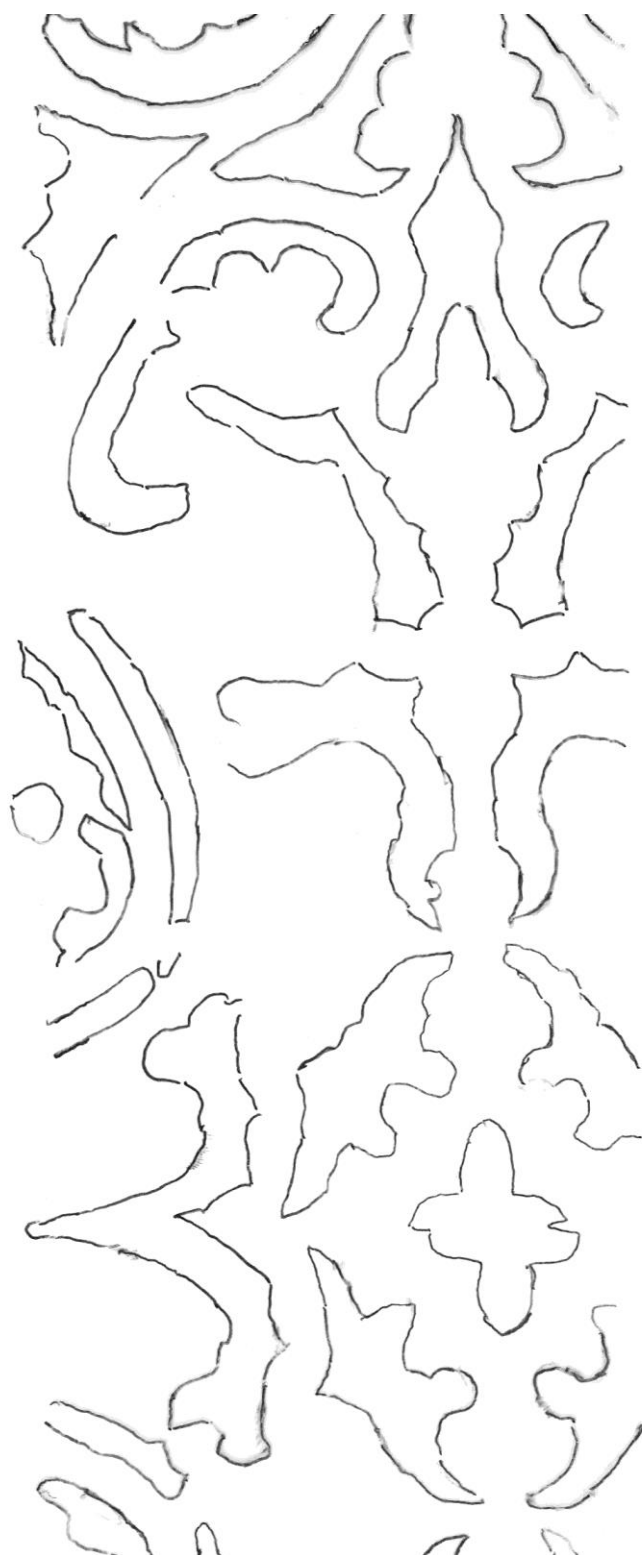
TEKNISK BESKRIVNING

Madonnan och Jesusbarnet är skuren i ljust lövträ och skåpet är tillverkat i furu. För utförlig teknisk beskrivning se Läns museets Dnr 2010/143.

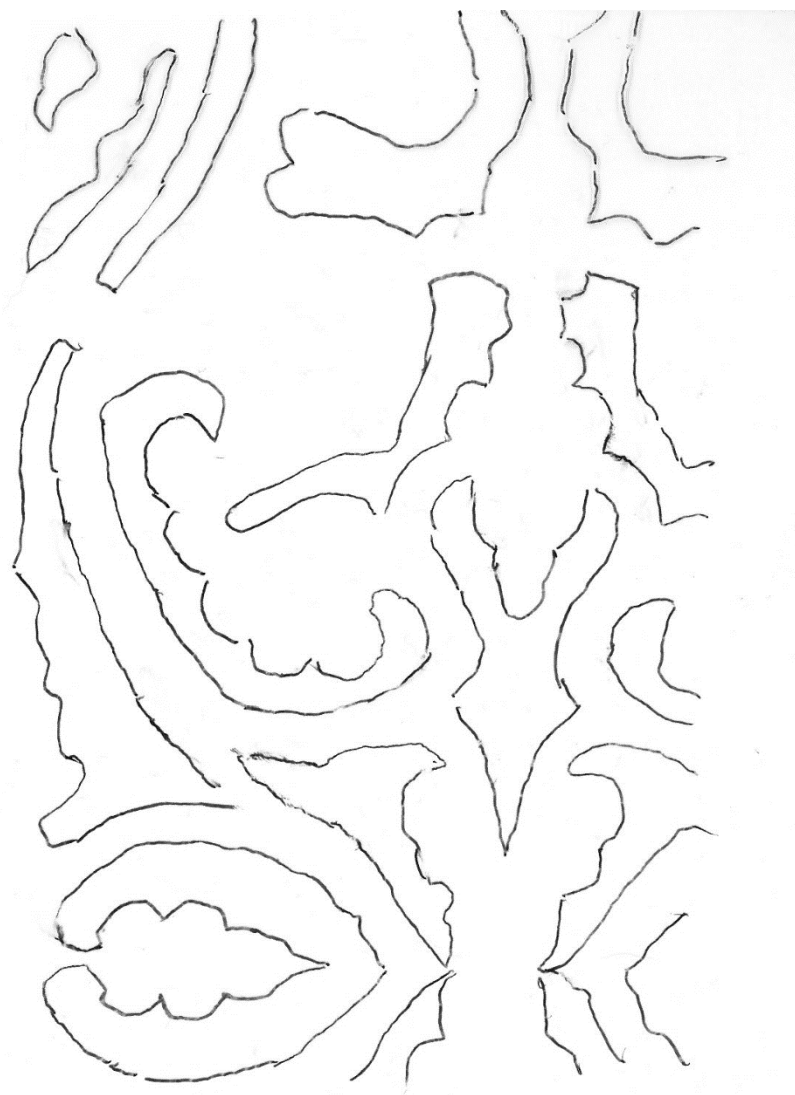
BESKRIVNING

Krönt, stående Madonna med Jesusbarnet på högerarmen i skåp utan dörrar. Maria är omgiven av solstrålar och en krans av stora och små rosor. Bakom huvudet finns en gloria och små skulpterade änglar mot det röda ryggstycket. Skåpets vinklade sidor har ett schablonerat mönster i rött mot ljus bakgrund. Masverket är tredelat med förgyllt gallerverk, kölbågar, strävpelare och hängkonsoler. Sockeln är grön med röda kanter dekorerade med schablonerade stjärn- och blommönster.

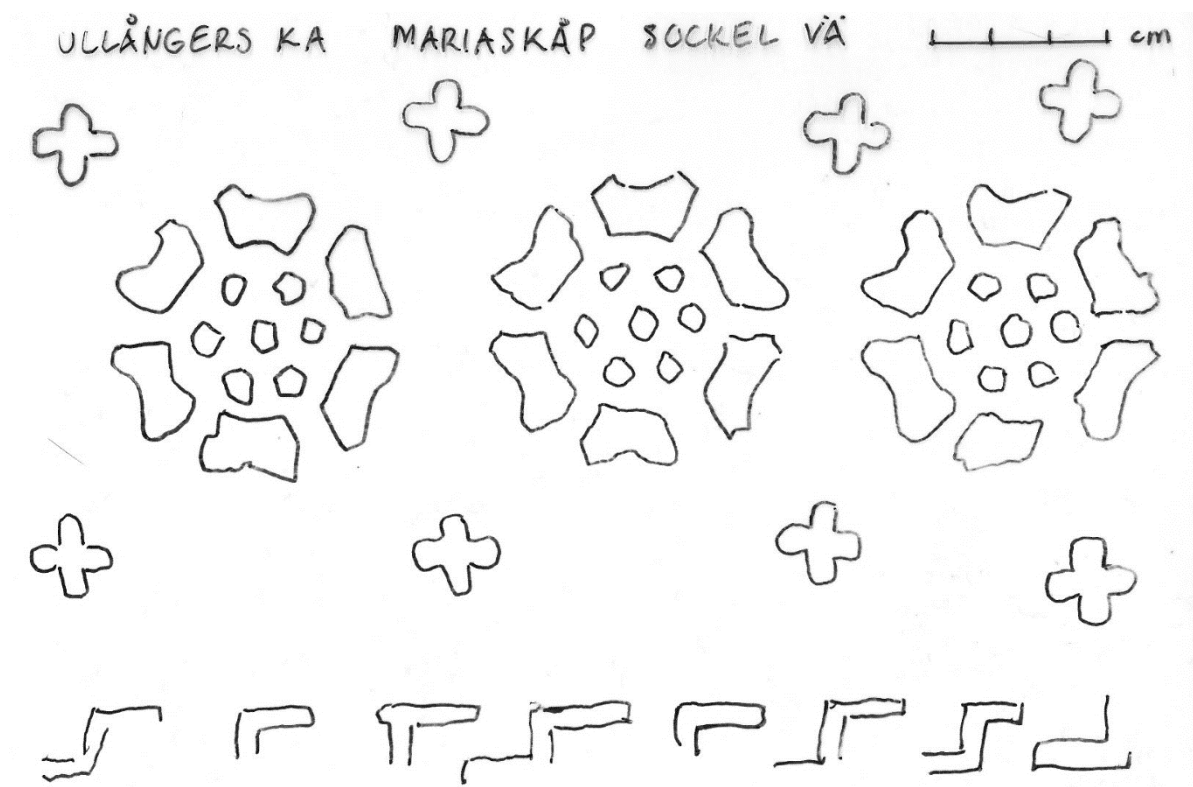
ULLÅNGERS KA
 MARIASKÅP
 HÖ ÖVRE SIDOSTYCKE
 1 cm

Schablonerat mönster i rött mot ljus botten på skåpets högra sidostycke övre delen. Mönstret har samma motiv och storlek som mönstret i altarskåpet från Multrå men ingen exakt överensstämmelse.

ULLÅNGERS K:A
MAHASKÅP
HÖRIDA NEDRE
— cm

Schablonerat mönster i rött mot ljus botten på skåpets högra sidostycke nedre delen.

Schablonerade mönster i zwischgold på grön botten på skåpets sockel.

3.12.2 Krucifix

DATERING

Omkring år 1500

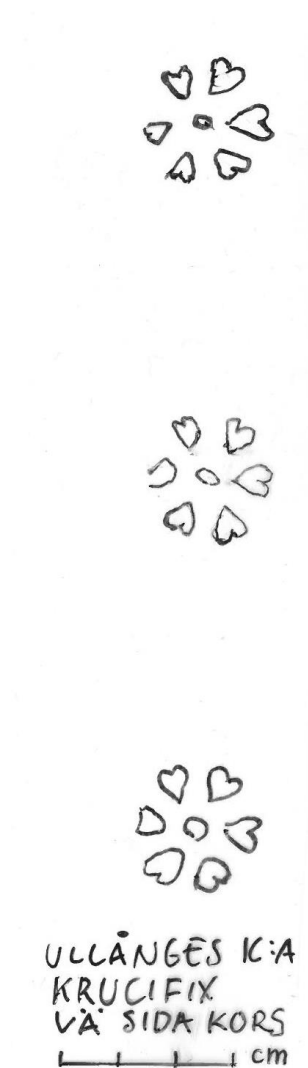
PROVENIENS

Ullångers kyrka, Ångermanland

BESKRIVNING

Den lidande Kristus på korset med törnekrona och förgyllt ländkläde med blå insida. Gloria bakom huvudet och textband på korset. Korset har fyrkantiga ändplattor. Korset är målat i rött och grönt och har ett schablonerat blommönster.

Mönster i svart mot grön botten. Delar av blommönstret verkar vara rekonstruerade.

3.13 Vibyggerå gamla kyrka

3.13.1 Kvinnligt helgon

INVENTARIENUMMER

D13

DATERING

1300-talets första fjärdedel

PROVENIENS

Vibyggerå kyrka, Ångermanland

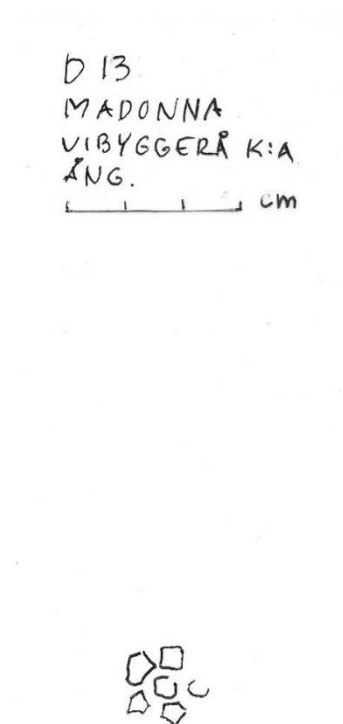
Foto Samir Hussein, Västernorrlands museum.

TEKNISK BESKRIVNING

Skulpturen är skuren i ek i ett stycke.

BESKRIVNING

Helgonet sitter frontalt riktad på en bänk. Vänsterhanden håller i en bok. Höger underarm och krona saknas. Endast fragment av bemålning är bevarad. Manteln är röd med ett schablonerat blommönster.

Schablonerat blommönster på den röda manteln.

3.13.2 Krucifix

DATERING

1400-talets andra hälft

PROVENIENS

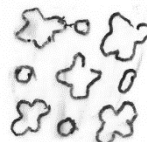
Vibyggerå kyrka, Ångermanland

BESKRIVNING

Den lidande Kristus på korset med törnekrona och förgyllt ländkläde med blå insida. Gloria bakom huvudet och textband på korset. Korset har runda ändplattor med evangelistsymboler. Korset är målat i rött och grönt och har ett schablonerat blommönster.

VIBYGGERÅ GA KA
KRUCIFIX
HÖ. PÅ KORS
_____ cm

VIBYGGERÅ GA KA
KRUCIFIX
VÄ. PÅ KORS
_____ cm

Schablonerade blommönster på korset nertill i svart på röd botten.

3.14 Ytterlännnes gamla kyrka

3.14.1 Mariaskåp

DATERING

1500-talets första fjärdedel

PROVENIENS

Ytterlännnes gamla kyrka, Ångermanland

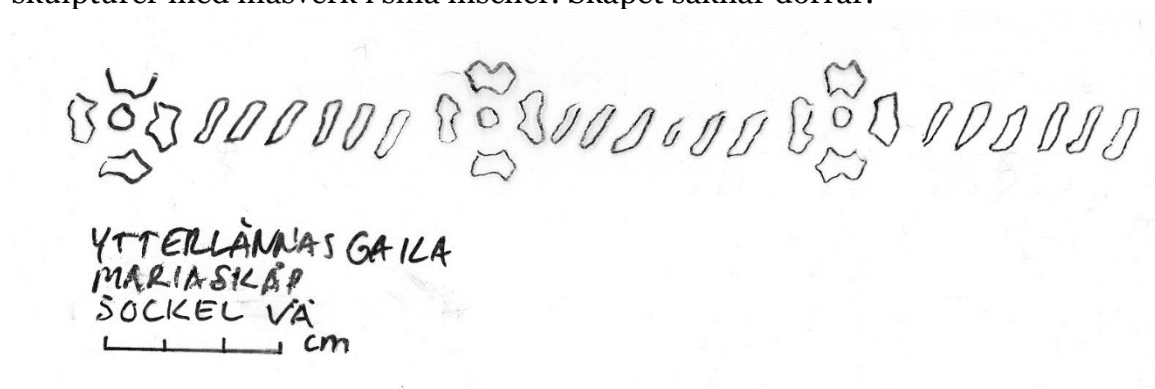
TEKNISK BESKRIVNING

Madonna med Jesusbarn, bänk och marksockel är skuren i ljust lövträ. Skåpet är tillverkat i furu. För utförlig teknisk beskrivning se Läns museets Dnr 2010/46.

BESKRIVNING

Sittande Madonna på en bänk med Jesusbarnet på höger knä. Madonnen har krona och är klädd i en förgylld mantel och tunika med bälte. Madonnans

spetsiga skor stöder på en grön marksockel. Jesusbarnet har en röd klädedräkt och håller ett äpple i högerhanden. Skåpets baldakin har masverk, gallerverk och krönlist. Skåpets sockel har gallerverk med två vapensköldar med fågelklo respektive kors. På sockeln kant finns ett schablonerat mönster i svart på röd botten. Skåpets ryggstycke har en förgylld gloria. Över glorian finns en valvbåge och på sidan om Madonnan finns stävpelare som har haft fyra skulpturer med masverk i små nischer. Skåpet saknar dörrar.

På sockeln kant finns ett schablonerat mönster i svart på röd botten.

3.14.2 Altarskåp

DATERING

1500-talets första fjärdedel

PROVENIENS

Ytterlännas gamla kyrka, Ångermanland

BESKRIVNING

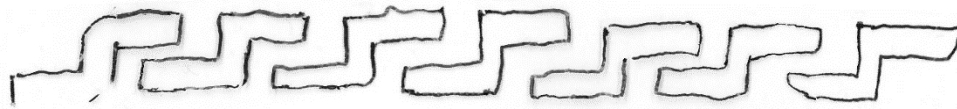
Altarskåp med flygeldörrar. Korpus har tre nischer med tre skulpturer; Nådastolen i centrum med Gud Fader på en tron och Kristus på korset, flankerad till höger av Anna själv tredje med krönt Maria och Jesusbarnet och till vänster av en apostel med bok. Höger flygeldörr har två skulpturer; ett krönt kvinnligt helgon med bok och en kung med krona från ett äldre skåp. Vänster flygeldörr har två skulpturer, en apostel med bok och S:t Erik med krona och pälsbrämad mantel. Skulpturerna har förgyllda mantlar med gröna, blå, röda eller grå tunikor. Skulpturerna står på gröna marksocklar och har bakom huvudet en gloria på ryggstycket. Skåpets ryggstycke är rött med schablonerade stjärnor. Nischerna avgränsas av strävpelare dekorerade med förgyllning och blått samt med hängkonsoler och fialer. Masverket är genombrutet med kölbågar. Ramverkens kant har ett schablonerat blommönster i bladmetall. Sockeln har ett genombrutet gallerverk och ett schablonerat mönster..

Höger flygeldörr har på utsida en målning av ett krönt helgon med gloria och en byggnad med torn. Vänster flygeldörr har en målning av en biskop som står i en gryta.

TEKNISK BESKRIVNING

Skåpet är tillverkat av furu. För utförlig teknisk beskrivning se Läns museets Dnr 2010/46.

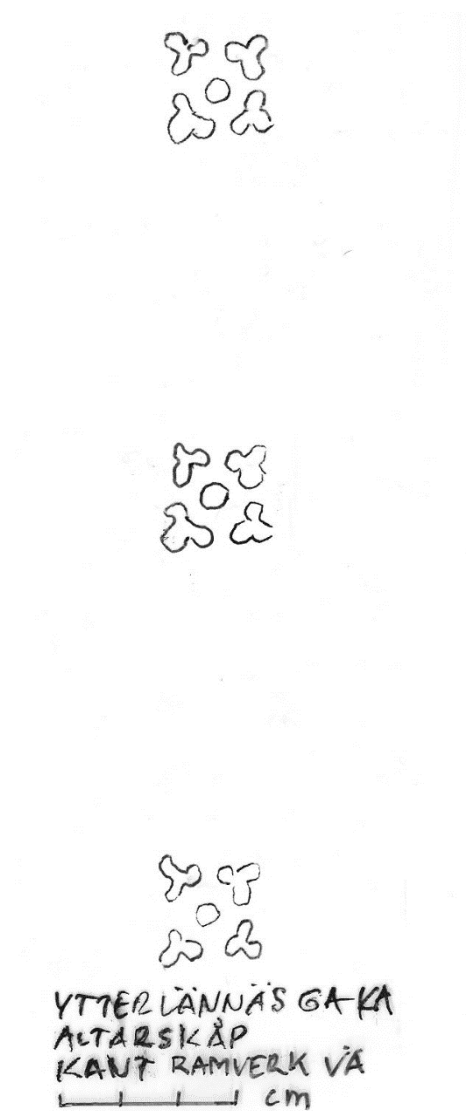

YTTERLÄNNÄS GA KA
ALTARSKÅP
VID GALLERVERK VÄ
_____ cm

Schablonerat mönster på sockel, kant till vänster vid gallerverk.

YTTERLÄNNÄS GA KA
ALTARSKÅP
RYGGSTYCKE VÄ
_____ cm

Schablonerade blom- och stjärnmönster på ramverkets kant till vänster och på skåpets ryggstycke till vänster. Överensstämmer med motsvarande mönster i altarskåpet från Njurunda kyrka.

3.14.3 Krucifix

DATERING

1400-talets första hälft

PROVENIENS

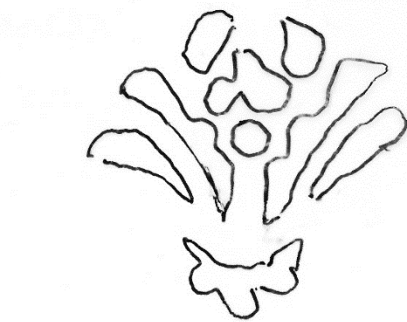
Ytterlännäs kyrka, Ångermanland

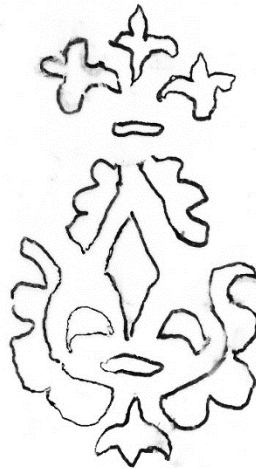
Foto Anne Braun, Västernorrlands museum

BESKRIVNING

Den lidande Kristus på korset med törnekrona och förgyllt ländkläde med blå insida. Gloria bakom huvudet. Korset har blomformade ändplattor. Korset är målat i rött och grönt och har schablonerade mönster.

YTTERLÄNNÄS GA KA
KRUCIFIX
KORS NERTILL HÖ
_____ cm

Schablonerade mönster i zwischgold på grön respektive röd botten nertill på korset. Mönstret med en fransk lilja stämmer överens med motsvarande mönster på S:t Mikael, Skogs kyrka.

3.15 Ådalslidens kyrka

3.15.1 Krucifix

INVENTARIENUMMER

D 26

DATERING

1400-talets första fjärdedel

PROVENIENS

Ådalslidens kyrka, Ångermanland

Foto Samir Hussein, Västernorrlands museum.

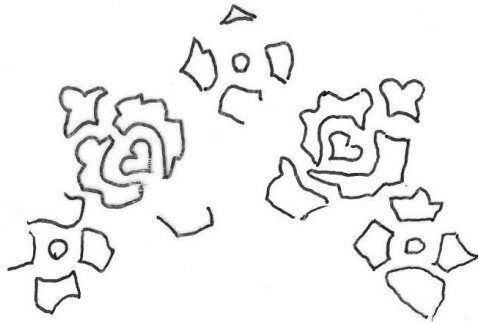
TEKNISK BESKRIVNING

Korset är skuret i furu och sammanfogat halvt i halvt. På vissa delar har korset pålimmad linneväv. Korset är grunderat med animaliskt lim och krita.

BESKRIVNING

Kristus på korset med törnekrona och förgyllt ländkläde. Korset är grönt med röda sidor. Korsets ändpartier har målade evangelistsymboler. Glorian är målat i cinnober och vitt med ett schablonerat mönster i metallfolie. Korsets baksida har ett rött mönster på ljus botten som inte är möjligt att rita av på grund av att endast fragment är bevarade. Höger underarm saknas.

D 26
KRUCIFIX
ÅDALS-LIDEN
ÅNG.
cm

Schablonerat mönster på korsets gloria.

OBSERVATION

Schablonerna på krucifixet från Ådalsliden stämmer inte överens med schablonerna på krucifixet från Junsele kyrka. Krucifixens storlek, utformning och måleriprogram stämmer mycket väl överens. Evangelistsymbolerna på korsens ändplattor har en närmast identiskt utformning.

3.15.2 Madonna

DATERING

Omkring 1300

PROVENIENS

Ådals-Lidens kyrka, Ångermanland

TEKNISK BESKRIVNING

Skulpturen är skuren i ek.

BESKRIVNING

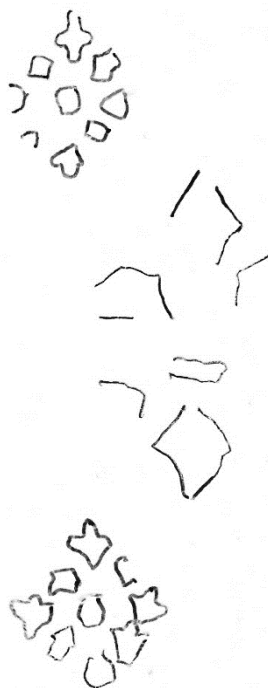
Maria sittande på en bänk med Jesusbarnet på vänstra knät. Maria och barnet har förgyllda kronor och tunikor. Marias mantel är röd med ett schablonerat blommönster i zwischgold. Tronen har grönt hålkärl och röd sida med ett schablonerat mönster.

ÅDALS LIDEN
MADONNA
MANTEL VÄ

Schablonerat blommönster på Marias mantel.

ÅDALS LIDENS KA
MADONNA
TRONEN HÖ

Tronens högra sida med schablonerat mönster i zwischgold på röd botten.

4. Kyrkor i Medelpad

4.1 Alnö gamla kyrka

4.1.1 Altarskåp

DATERING

1400-talets andra hälft

PROVENIENS

Alnö gamla kyrka, Medelpad

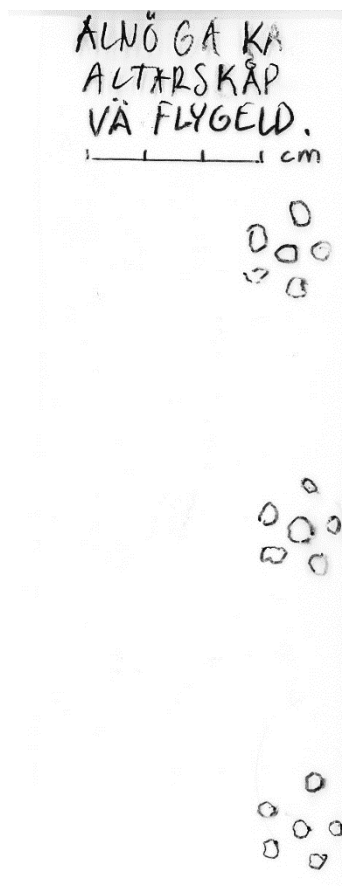

TEKNISK BESKRIVNING

Skåp och skulpturer i furu, ljust lövträ och ek, några skulpturer rekonstruerade i gips. För utförlig teknisk beskrivning se Länsmuseets Dnr 2001/319

BESKRIVNING

Altarskåpet utgörs av korpus och två flygeldörrar. Altarskåpet är försett med åtta baldakiner, tre listverk med fyllningar och åtta figurskulpturer. Baldakinerna utgörs av kölbågar, strävpelare och genombrutet masverk. Altarskåpets ursprungliga färgsättning är fragmentariskt bevarad och integrerad med sekundära kompletteringar och bättringar. Ramverkets kanter har ett schablonerat mönster.

Schablonerat svart mönster på ramverkets kant, vänster flygeldörr. Mönstret är troligen rekonstruerat vid restaurering.

4.1.2 Anna själv tredje

DATERING

Omkring 1500

PROVENIENS

Alnö gamla kyrka, Medelpad

TEKNISK BESKRIVNING

Skulptur i ljust lövträ. Skåp i furu. För utförlig teknisk beskrivning se Läns museets Dnr 2001/319

BESKRIVNING

Anna sitter på en tron. På hennes högra knä sitter Maria. Annas vänstra hand har tidigare hållit om det nu förkomna Jesusbarnet som suttit på hennes vänstra knä. Anna är iklädd dok och fotsid dräkt. Hennes båda fötter skjuter fram under fällen och vilar på en marksockel, under vilken finns en indragen "låda" med dekormålningar, som vilar på ytterligare en marksockel.

Maria har mantel med halsspänne över en tunika. Marias vänstra hand håller manteln med nedåtriktade fingrar, och hennes båda fötter skjuter fram under fällen. På hennes hjässa sitter en krona.

Skulpturen är placerad i ett skåp med profilerade sidostycken och baldakin. På bakstyckets framsida finns en gloria och partiellt bevarad polykromi med ett schablonerat blommönster.

Schablonerat blommönster på ryggstycket vid gloria, vänster sida, i zwischgold på röd botten.

4.1.3 Krucifix

DATERING

1500-talets första fjärdedel

PROVENIENS

Alnö gamla kyrka, Medelpad

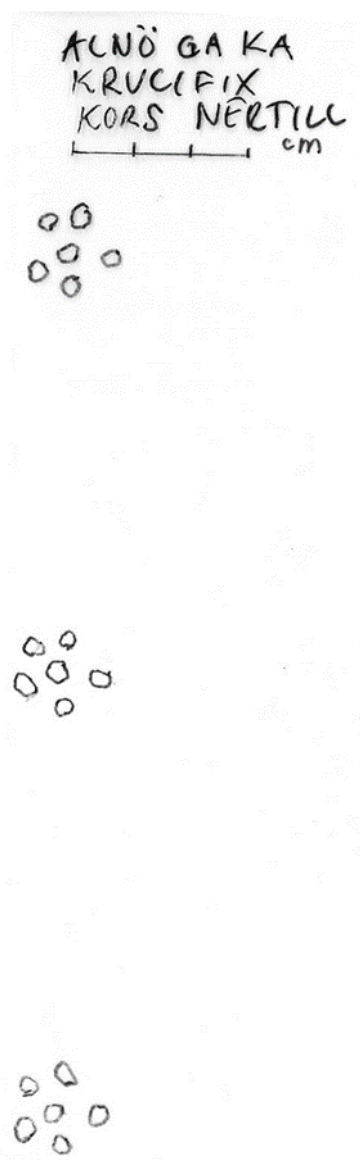
TEKNISK BESKRIVNING

Korset är tillverkat av furu. Korsarmarna är sammanfogade halvt i halvt. Kristusgestalten, ändplattorna, korsglorian och språkbandet är skurna i ljust lövträ. För utförlig teknisk beskrivning se Läns museets Dnr 2001/319.

BESKRIVNING

Kristusgestalten är rundskulpterad och fastsatt på korset med smidda spikar genom händerna och en smidd spik genom de korslagda fötterna. Karnationen är grågul med målat blodflöde vid sticksår, bröst, händer, fötter och höger lår. Ländklädet är; förgyllt med blå insida. Korsets har ett grönmålat välvt mittparti som omgärdas av vulst och röd slät kant med schablondekor. Korset har rundformiga ändplattor. Över Kristusgestaltens huvud finns en korsgloria och ett vitmålat språkband. Korset är uppsatt på en tvärbjälke. Den ursprungliga bemålningen är starkt begränsad eftersom samtliga ytor är mer eller mindre sekundärt övermålade med oljefärg (1927).

Svart schablonerat mönster på korset nertill, vänster sida. Troligen rekonstruerat vid restaurering 1927.

4.2 Attmars kyrka

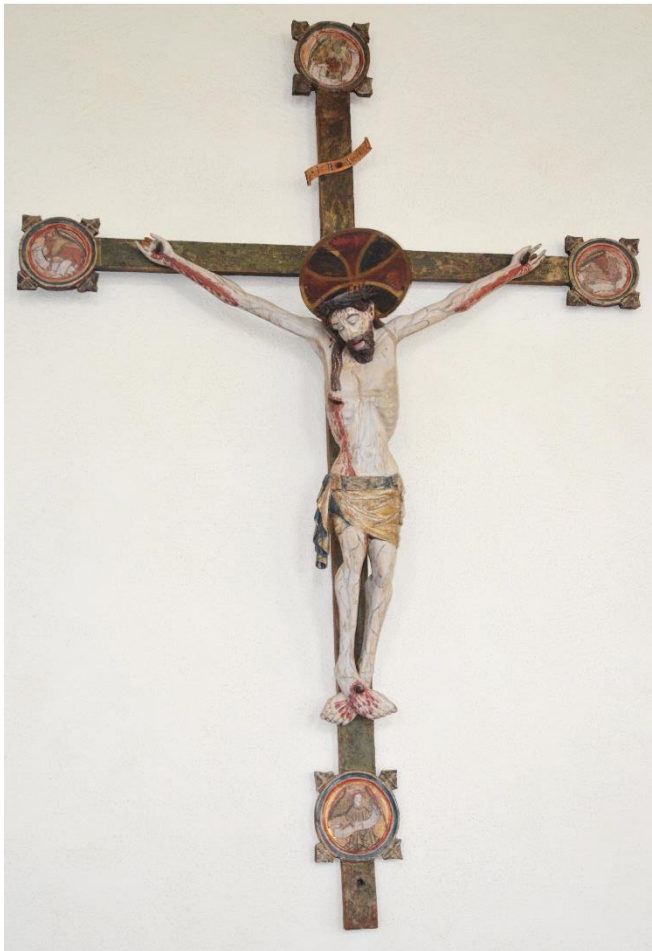
4.2.1 Krucifix

DATERING

1500-talets första fjärdedel

PROVENIENS

Attmars kyrka, Medelpad

TEKNISK BESKRIVNING

Skulptur i ljust lövträ, kors i furu.

BESKRIVNING

Den lidande Kristus på korset med törnekrona och förgyllt ländkläde med blå insida. Gloria bakom huvudet och textband på korset. Korset har runda ändplattor med evangelistsymboler. Korset är grönt med röda kanter och har ett schablonerat mönster.

ATTMARS KA
KRUCIFIX
KORS NERTILL
| | | cm

Schablonartat mönster på korset nertill i zwischgold på grön botten.

4.2.2 Flygeldörr

DATERING

Troligen 1500-talets första fjärdedel

PROVENIENS

Attmars kyrka, Medelpad

TEKNISK BESKRIVNING

Skåp i furu.

BESKRIVNING

Flygeldörr till altarskåp. Genombrutet masverk. Strävpelare på sidorna. Skulpturer och sockel saknas. Ryggstycket har en röd bemålning med schablonerade stjärnmönster. Ramverkets kant har ett schablonerat mönster.

Ryggstycket har ett schablonerat stjärnmönster på röd botten.

Ramverkets kant har ett schablonerat blommönster.

4.3 Holms kyrka

4.3.1 Madonna

DATERING

1500-talets första fjärdedel

PROVENIENS

Holm kyrka, Medelpad

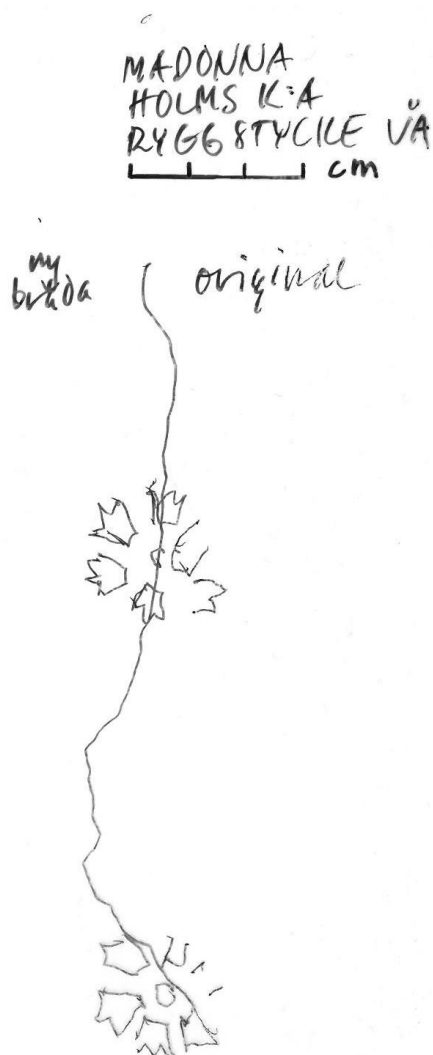
TEKNISK BESKRIVNING

Madonna, Jesusbarn, bänk och marksockel är skuren i ett stycke i ljust lövträ. Ryggstycket av furu. Sockeln är uppbyggd av furubrädor och ett gallerverk i ljust lövträ. För en utförlig teknisk beskrivning se Läns museets Dnr 2009/195.

BESKRIVNING

Madonna sitter på en bänk med Jesusbarnet på höger knä. Madonnan har

krona med ornamenterad kant och är klädd i en förgylld mantel över en tunika med sydda veck och bälte. De spetsiga skorna stöder på en grön marksockel. Jesusbarnet har en försilvrade klädedräkt och håller ett gult äpple i högerhanden och med vänsterhanden om Madonnans röda halsband. Sockeln har ett förgyllt genombrutet gallerverk. Ryggstycket har röda kanter och är avsågat upptill. Ryggstycket har fragment av ett förgyllt mönster i höggrund mot en blå botten och röda kanter med ett schablonerat blommönster.

Schablonerat mönster på ryggstycke till vänster. Delvis rekonstruerat.

4.4 Hässjö kyrka

4.4.1 Madonna

INVENTARIENUMMER

D 9

DATERING

100-talets första fjärdedel

PROVENIENS

Hässjö kyrka, Medelpad

TEKNISK BESKRIVNING

Skulptur tillverkad i ek. För utförlig teknisk beskrivning se Läns museets rapport Dnr 2007/76.

BESKRIVNING

Skulpturen framställer en madonna klädd i en mantel över en mörk tunika. Madonnan sitter på en tron utformad som en bänk med spetsiga skor på en marksockel. Madonnan lutar åt sidan och Kristusbarnet står på moderns vänsterknä riktad mot madonnan. Kristusbarnets har ett klot i vänsterhanden. Madonnan och Kristusbarnets mantlar är röda, ton som cinnober med ett schablonerat mönster. Madonnan saknar kronan och höger underarm. Kristusbarnets huvud, axlar och del av ryggen saknas. Delar av tronens vulst saknas. Eventuellt skåp saknas.

Schablonerat mönster på mantlar.

4.4.2 S:t Erik

INVENTARIENUMMER

D 34

DATERING

1500-talets första fjärdedel

PROVENIENS

Hässjö kyrka, Medelpad

TEKNISK BESKRIVNING

Skulpturen är skuren i lövträ och urholkad på baksidan. S:t Eriks händer saknas, dessa har varit utförda i separata delar och tappade och limmade i skulpturen, kronans tinnar saknas liksom en del av skulpturens näsa. Skulpturen står i ett dorsal med sockel och ryggstycke utformade i furu. Baldakin saknas.

BESKRIVNING

Stående manlig figur med krona står på trollet Skalle i ett dorsal med podium och svart ryggstycke med gloria. Figurens tunika är röd med ett schablonerat mönster i zwischgold och mantelns utsida är grön med schablonerade stjärnor i metallfolie.

D34
S:TERIK
HÄSSJÖ KA
MED.

Schablonerat mönster på tunikan. Samma motiv och storlek som S:t Mikael från Skogs kyrka men ingen exakt överensstämmelse.

D34
S:TERIK
HÄSSJÖ KA
MED

Schablonerat mönster på manteln utsida.

4.5 Lidens gamla kyrka

4.5.1 Helgonskåp

DATERING

1400-talets slut

PROVENIENS

Lidens gamla kyrka, Medelpad

TEKNISK BESKRIVNING

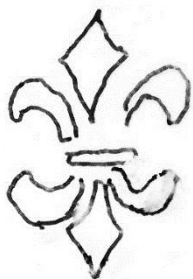
Madonnan och barnet är skurna i ett stycke i ljust lövträ. Skåpet är tillverkat av furubrädor.

BESKRIVNING

Stående Madonna i skåp. Maria bär Jesusbarnet på högerarmen och en liljestav i vänsterhanden. Maria har en förgylld krona med långt brunt hår och bär en förgylld mantel med blått foder över en grå tunika med rött foder. Tunikan hålls ihop av ett förgyllt bälte. Jesusbarnet sitter naket med korslagda fötter och håller ett förgyllt äpple mellan sina händer. Liljestaven är delvis förgylld. Marksockeln är grön.

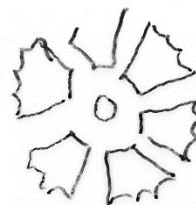
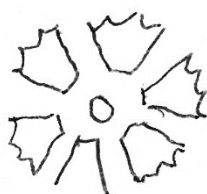
Skåpet har två dörrar, sockel, repstavar, valvbågar och krönlist. Skåpet har fem hörn. Ryggstycket har en förgylld gloria och sidostyckena har ett

schablonerat blom- och bladmönster som avslutas nedtill med en målad frans. På flygeldörrarna finns målningar av två helgon, i våningar över varandra, avskilda av en svart kant med schablonerat mönster. Nertill på den högra dörren är den heliga Margareta avbildad. Den vänstra flygeldörren är rekonstruerad 1928.

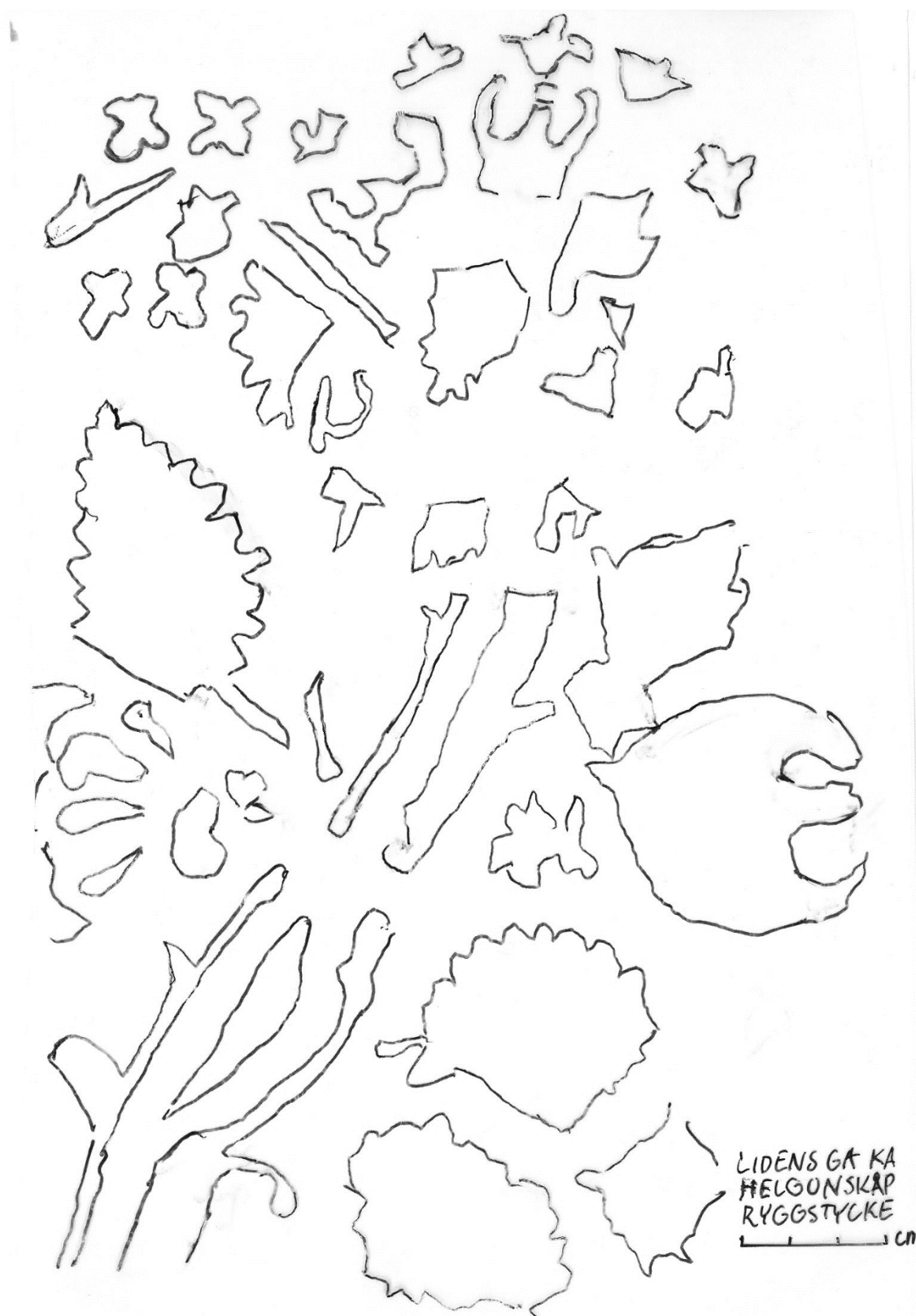
LIDENS 6A KA
HELGONSKÅP
HÖ FLYGELDÖRR
VÅ KANT
└───┘

Schablonerat mönster i gul metallfolie på svart kant på höger flygeldörr.

LIDENS 6A KA
HELGONSKÅP
SOCKEL HÖ KANT
└───┘ cm

Schablonerat svart blommönster på röd kant på skåpets sockel, till höger.

Schablonerat svart blad- och blommönster på gul botten på skåpets sidostycke.

4.6 Ljustorps kyrka

4.6.1 Madonna

INVENTARIENUMMER

LJ 15 och D 28

DATERING

1500-talets första fjärdedel

PROVENIENS

Ljustorps kyrka, Medelpad

TEKNISK BESKRIVNING

Skulptur i ljst lövträ. Skåp i furu. För utförlig teknisk beskrivning se Läns museets Dnr 2002/389.

BESKRIVNING

Stående madonna i skåp med Kristusskulptur på högerarmen. Madonnan har långt, brunt hår och en förgylld krona. Madonnan har en förgylld mantel med mörkblå insida och blomformat halsspänne över en försilvrad tunika. Skorna är röda. Marksockel är grön. Kristusbarnet har brunt hår och är klädd i en röd mantel med förgyllda kanter och mörkblå insida. Barnet är barfota.

Skåpet saknar dörrar, baldakin och har en sekundär bottenplatta. Skåpets ryggstycke är rött med ett schablonerat blommönster och gloria i guld och grönt. Sidostyckena är vinklade med röd insida, mörkblått hålkärl och förgylld kant. Glorian sitter för lågt och är inte centrerad, troligen är skåpet avkapat nertill och vänster sidostycke inflyttat.

LJUSTORPS KA
MADONNA
RYGGSTYCKE
UPPE TILL VÄ
|-----| cm

Schablonerat blommönster i oxiderad ljus metallfolie på ryggstycket uppe till vänster.

4.6.2 S:t Olof

DATERING

1200-talets andra hälft

PROVENIENS

Ljustorps kyrka, Medelpad

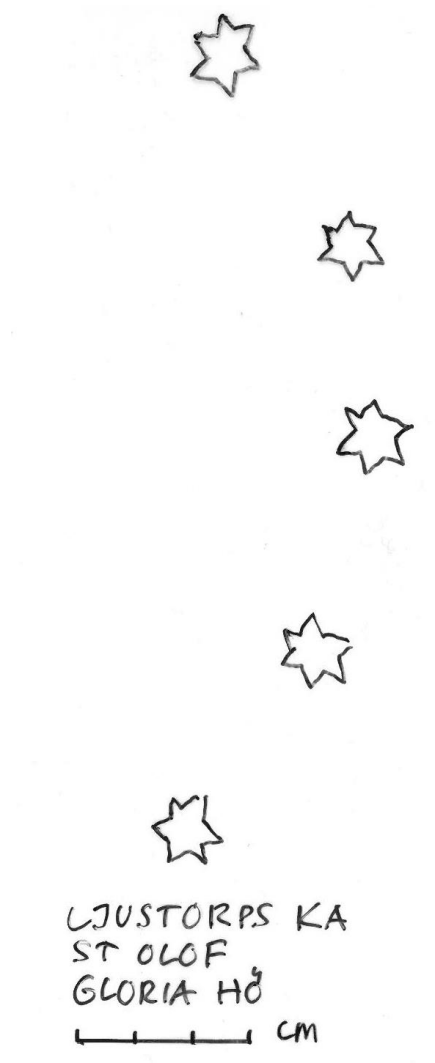
TEKNISK BESKRIVNING

Skulptur i furu. . För utförlig teknisk beskrivning se Läns museets Dnr 2002/389.

BESKRIVNING

Krönt, manligt helgon sittande på en tron som trampar med spetsiga skor på en underliggare. Helgonet har förgyllt hår och skägg samt förgylld mantel med halsspänne och skärp. Helgonet har ett klot i vänsterhanden och ett avbrutet skaft i högerhanden. Tronen är röd med gula målade dekorationer och

mörkröda sidor och en grön kudde. Underliggaren har röd dräkt med gul kapuschong, mörkröda strumpor och svarta skor och en hjälm. Marksockeln är grön med mörkröda kanter. Skåpet består endast av ett stympat ryggstycke målat i mörkrött med gula rankor och gröna kanter. Glorian är grön, gul och röd med schablonerade förgyllda stjärnor.

Schablonerade stjärnmönster i bladguld på ryggstyckets gloria upp till höger.

4.6.3 Biskop

INVENTARIENUMMER

D 57

DATERING

1500-talets första fjärdedel

PROVENIENS

Ljustorp kyrka, Medelpad

TEKNISK BESKRIVNING

Skulptur i ljust lövträ, dorsal i furu. För utförlig teknisk beskrivning se Läns museets Dnr 2019/51.

Foto Samir Hussein, Västernorrlands museum

BESKRIVNING

Stående biskop med förgylld mitra och mässhake över alba och stola med blå schablonerad nederkant. Står i skåp utan dörrar med rött ryggstycke, baldakin saknas.

Schablonerad blå kant på stola.

4.7 Njurunda kyrka

4.7.1 Altarskåp

DATERING

1500-talets första fjärdedel

PROVENIENS

Njurunda kyrka, Medelpad

TEKNISK BESKRIVNING

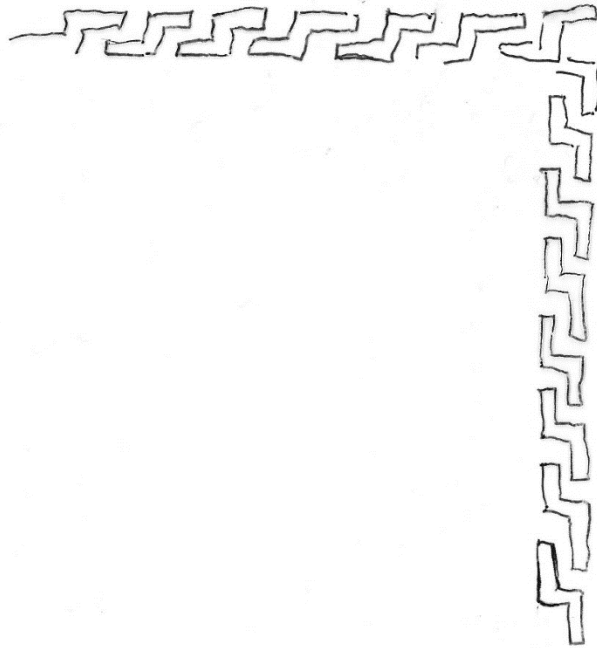
Skåpet är tillverkat av furu. Skulpturerna är skurna i ljust lövträ. För utförlig teknisk beskrivning se Läns museet Dnr 2006/72.

BESKRIVNING

Altarskåp med flygeldörrar. Korpus har tre nischer med Nådistolen i centrum, flankerad av Maria med Jesusbarnet och av Johannes evangelisten. I vänster flygeldörr står två apostlar. Höger flygeldörr saknar figurer. Skulpturerna har förgyllda mantlar över tunikor. Skulpturerna står på gröna marksocklar och har bakom huvudet en förgylld gloria på ryggstycket. Ryggstycket är rött med svarta schablonerade stjärnor. Nischerna avgränsas av strävpelare med hängkonsoller och fialer. Masverket finns kvar i corpus tre nischer. Sockeln har ett genombrutet gallerverk. Flygeldörrarnas utsidor har målningar av två helgon vardera.

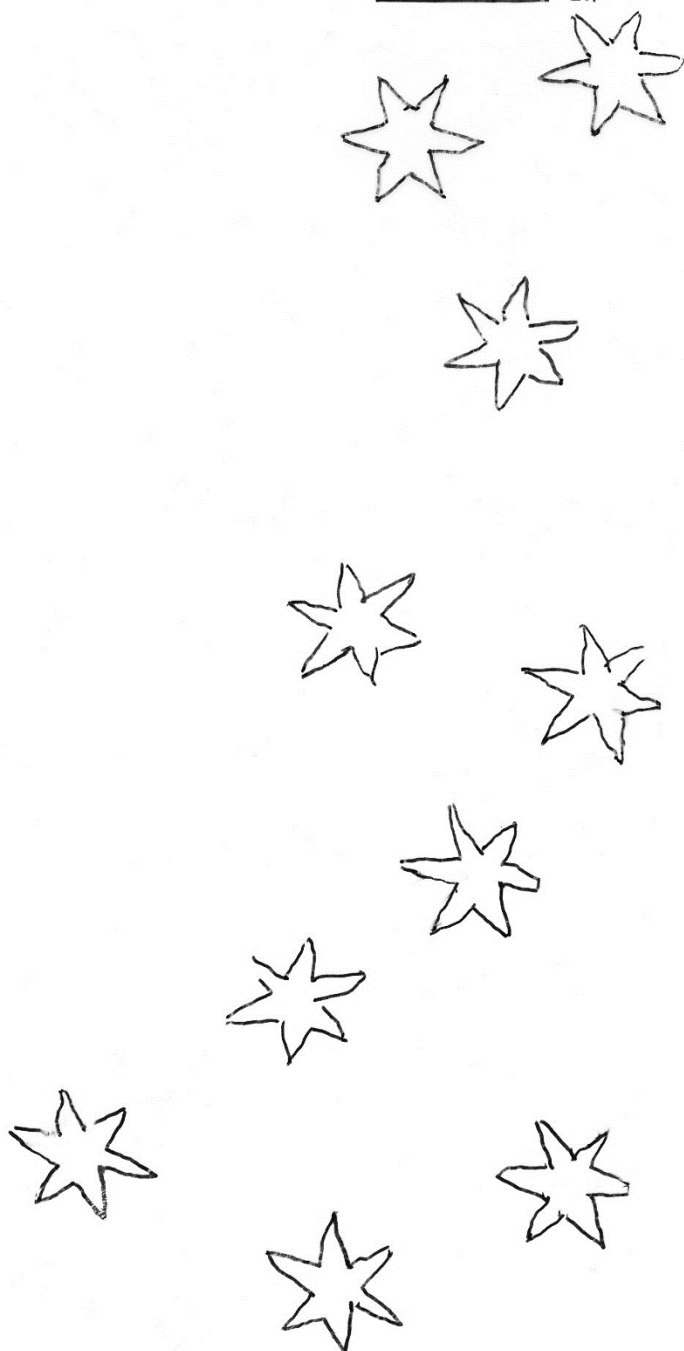

NJURONDAKA
ALTARSKÅP
HÖ FLYGELDÖRR
SÖCKEL
— cm

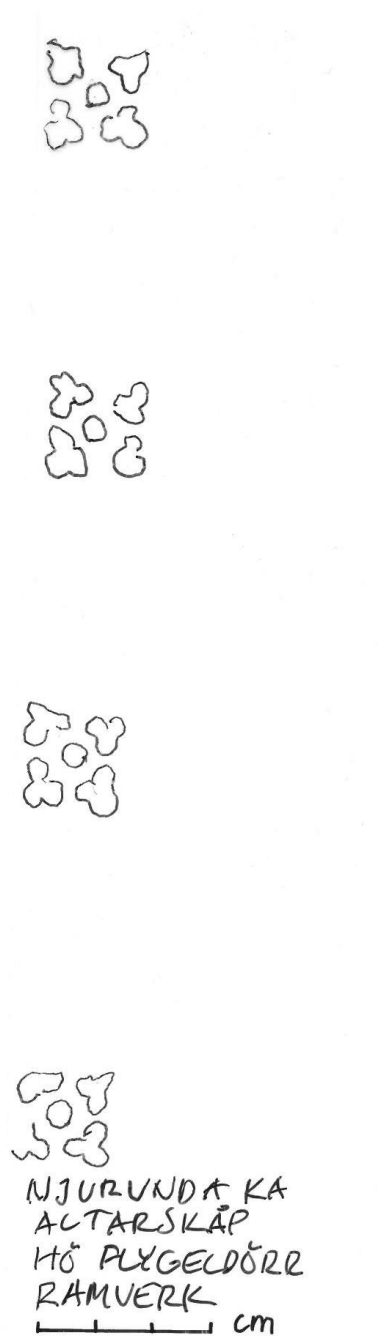

Schablonerat mönster i zwischgold på sockel, höger flygeldörr.

NJURUNDA K: A
 ALTARSKAP
 RYGGSTYCKE
 HÖ FLYGELDÖRR
 cm

Schablonerade stjärnmönster i zwischgold på röd botten på höger flygeldörrens ryggstycke.

Schablonerat blommönster i zwischgold mot röd botten, höger flygeldörr, kant på ramverk.

Stjärn- och blommönster stämmer överens med motsvarande mönster på altarskåpet från Ytterlännäs gamla kyrka.

4.7.2 Madonna

DATERING

1200-tal

PROVENIENS

Njurunda kyrka, Medelpad

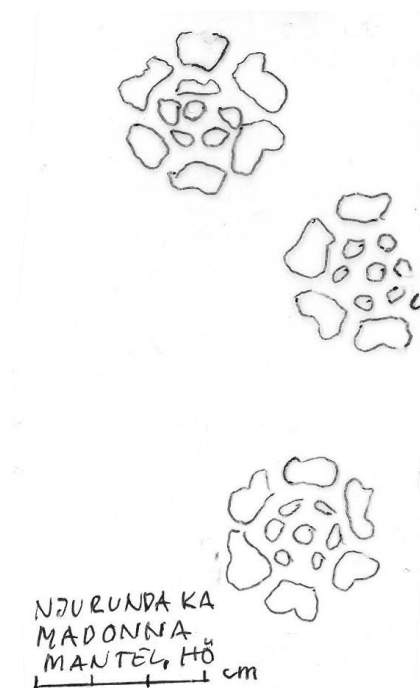
TEKNISK BESKRIVNING

Skulpturen är utförd i ljus lövträ. Stolparna är svarvade och fastsatta i stolen med dymlingar. Håret har på sidorna byggts på med stycken i lövträ fastsatta med dymlingar. Skulpturens baksida har en nischformad urholkning. Den nuvarande bemålningen är tillkommen efter att 1200-tals skulpturen delvis skurits om, troligen vid 1400-talets slut, se rapport från RAÄ daterad 2005-10-11 och Läns museets Dnr 2006/72.

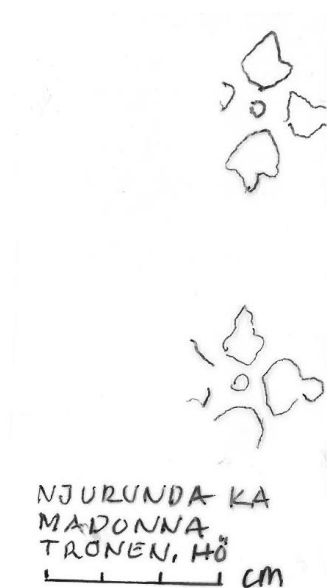
BESKRIVNING

Skulpturen framställer en sittande Madonna på en tron. Manteln är röd med ett schablonerat blommönster i zwischgold över en förgylld tunika. Tronen har

gröna stolpar med ett schablonerat blommönster och svarta sidor. Jesusbarnet saknas.

Schablonerat blommönster i zwischgold på mantel höger sida.

Schablonerat mönster på tronen , höger sida.

4.7.3 Erasmus

DATERING

1400-talets andra hälft

PROVENIENS

Njurunda kyrka, Medelpad

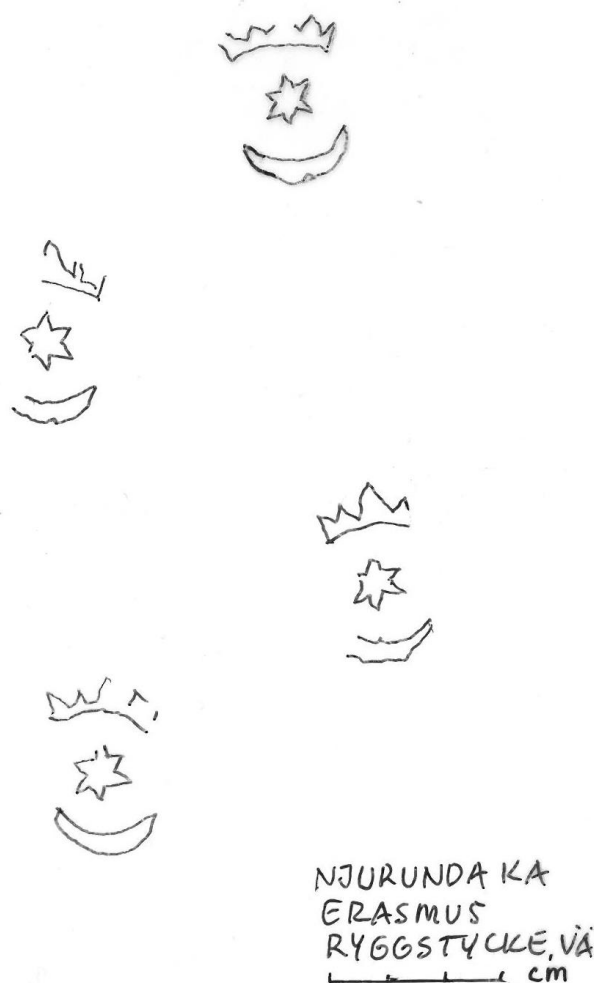

TEKNISK BESKRIVNING

Skulpturen i ljust lövträ. Flygeldörr i furu. För utförlig teknisk beskrivning se Läns museets Dnr 2006/72.

BESKRIVNING

Biskop stående i gryta. Biskopen bär en förgylld mitra och en förgylld mässhake med blått foder över en grön tunika med röd slits. Biskopen står i en svart gryta med tre ben. Skulpturen är monterad på en flygeldörr. Flygeldörren är röd och har ett schablonerat förgyllt mönster.

Schablonerat mönster på flygeldörrens ryggstycke, till vänster.

4.8 Stöde kyrka

4.8.1 S:t Olof

DATERING

1200-talets tredje fjärdedel

PROVENIENS

Stöde kyrka, Medelpad

TEKNISK BESKRIVNING

S:t Olofskulpturen är skuren i furu i ett stycke. För utförlig teknisk beskrivning se Läns museets Dnr 2001/187.

BESKRIVNING

S:t Olof är frontalt riktad, sittande på en tron med kudde, med svarta skor på en underliggare. Vänster hand håller ett klot, höger hand håller en avbruten yxa. Karnationen har tonade kindrosor, brunt hår och skägg. Olof har en röd mantel med ett schablonerat mönster i zwischgold över en förgylld tunika.

Schablonerat mönster i zwischgold mot röd botten på manteln nertill.

4.9 Sättna kyrka

4.9.1 Altarskåp

INVENTARIENUMMER

D 61

DATERING

1500-talets första fjärdedel

PROVENIENS

Sättna kyrka, Medelpad

TEKNISK BESKRIVNING

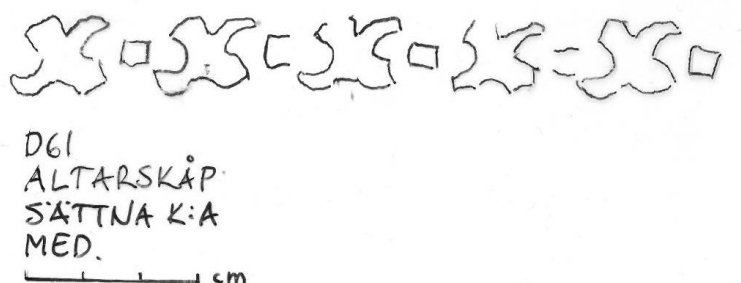
Skåp i furu med skulpturer i ljust lövträ. För utförlig teknisk beskrivning se Läns museets rapport Dnr 66-01.

BESKRIVNING

Altarskåp med tre skulpturer, baldakin, sockel och målade flygeldörrar. I corpus mitt sitter Gud Fader på en tron med Kristus i knäet. Gud Fader har grått hår och skägg och förgylld krona, mantel och tunika. Tronen står på ett podium med text i minuskler. Till höger om Gud Fader finns en stående kvinnlig skulptur av Katarina av Alexandria med hjulet. Katarina har långt hår och förgylld krona, mantel och tunika. Till vänster om Gud Fader finns en

stående kvinnlig helgon med sammanförda händer, långt hår, förgylld krona, mantel och tunika. Baldakinen är genombruten med krabbor, kölbågar, strävpelare och hängkonsoller. Sockeln har ett genombrutet gallerverk i fiskblåsmönster. Flygeldörrarnas utsidor saknar bemålning. Varje flygeldörrens insida har fyra målade bilder av helgon. Helgonen är parställda i två våningar med sina attribut och glrior mot en förgylld bakgrund. Höger flygeldörr har överst två heliga biskopar med kräklor och klädda i mitror och mässhakar över albor. Under biskoparna står två heliga kungar: S:t Olof med rött hår och skägg med yxa och röd mantel samt S:t Erik med svärd och mörkröd mantel över rustning. Vänster flygeldörr framställer överst S:ta Barbara med tornet, klädd i röd mantel samt S:t Gertrud med kyrkomodell och grön mantel. Under de kvinnliga helgonen står S:ta Birgitta i ljusröd mantel med skrivdon i händerna och S:ta Katarina av Vadstena i mörkröd mantel med tänd oljelampa och en hind vid vänsterfoten. Ramverkets framkant och flygeldörrarnas röda kant har ett schablonerat mönster.

Schablonerat mönster på ramverkets kant.

OBSERVATION

Ramverkets hörnsammanfogning är samma som i altarskåpet från Fjällsjö kyrka, Ångermanland och målningarna av de kvinnliga helgonen i vänstra flygeldörr har stora likheter med målningarna i vänster flygeldörr i Fjällsjö kyrka.

4.9.2 Biskop

INVENTARIENUMMER

D 68

DATERING

Omkring år 1500

PROVENIENS

Sättna kyrka, Medelpad

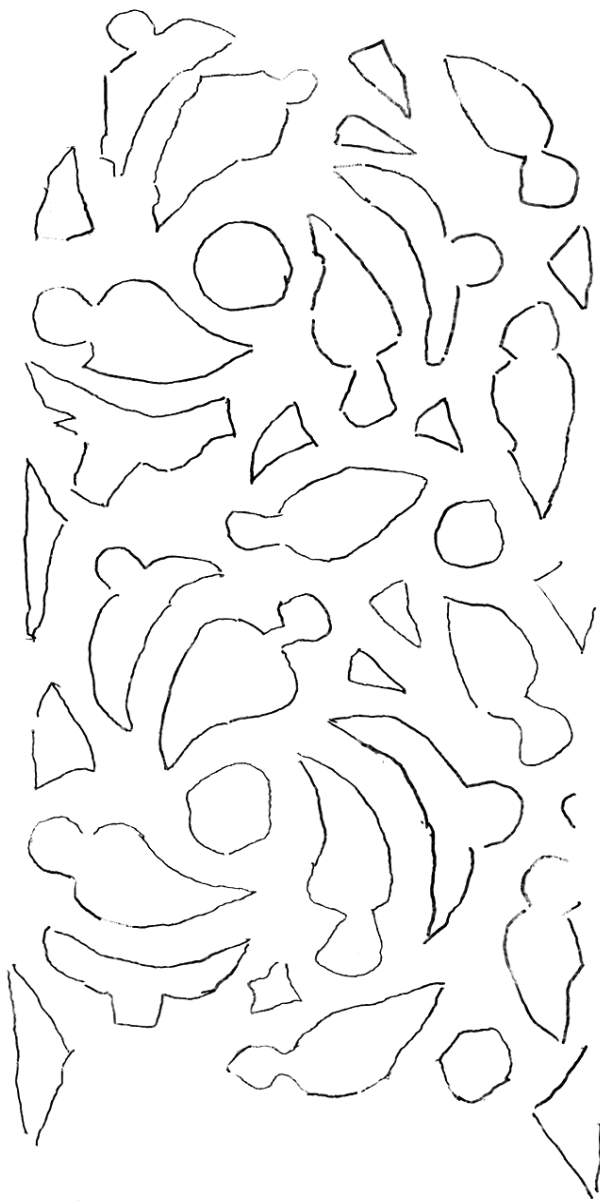
TEKNISK BESKRIVNING

Skåp i furu. För utförlig teknisk beskrivning se Läns museets rapport Dnr 363/01.

BESKRIVNING

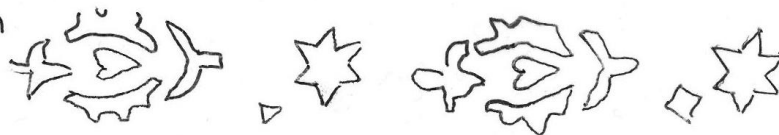
Sittande biskop på en röd tron. Biskopen har mitra och är klädd i en försilvrade mässhake över en vit alba. Biskopen sitter i ett skåp med hög sockel i rött och grönt, utåtvinklade sidstycken och dörrar som möts i en trekantsspets. Höger dörr saknas. Vänster dörrs insida har överst en bild av Kristi uppståndelse, en blödande Kristus med korsgloria och mantel och vid hans fötter tre sovande soldater. Det undre motivet består av två helgon: S:t Petrus och S:t Laurentius. Bakgrunden är täckt av ett schablonerat fiskblåsmönster, liksom skåpets sidstycken och sockel. Flygeldörrens motiv inramas av en röd kant med schablonerade mönster. Dörrens utsida har stora schablonmönster. Baldakin och krön saknas.

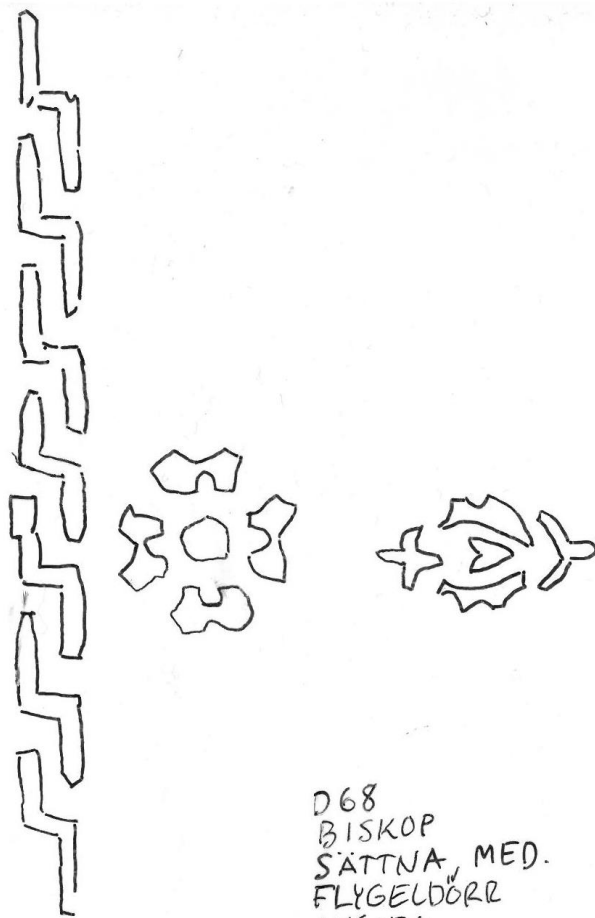
D68
 BISKOP
 SÄTTNA K: A
 U. SIDOSTYCKE
 MED.
 _____ cm

Schablonerat mönster på vänster sidostycke.

D68
BISKOP
SÄTTNA K:A
FLYGELD.
INSIDA

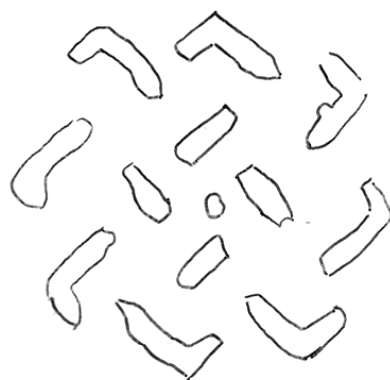

Schablonerat mönster på flygeldörrens insida.

D68
BISKOP
SÄTTNA, MED.
FLYGELDÖRR
INSIDA

Schablonerat mönster på flygeldörrens insida.

D 68
BISKOP
SÄTTNA K:A
UTSIDA
H. FLYGELDÖRR
MED.
_____ cm

Schablonerat mönster på flygeldörrens utsida.

4.10 Timrå kyrka

4.10.1 Anna själv tredje

DATERING

Omkring 1500

PROVENIENS

Timrå kyrka, Medelpad

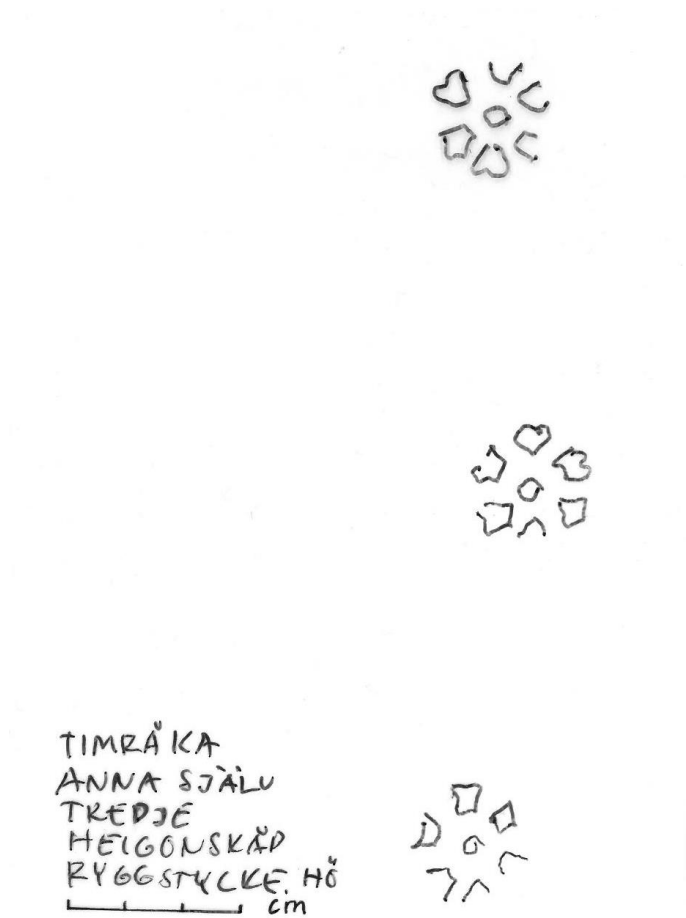
TEKNISK BESKRIVNING

Skulptur i ljust lövträ. Skåp i furu. För utförlig teknisk beskrivning se Läns museets Dnr 2016/267-34.

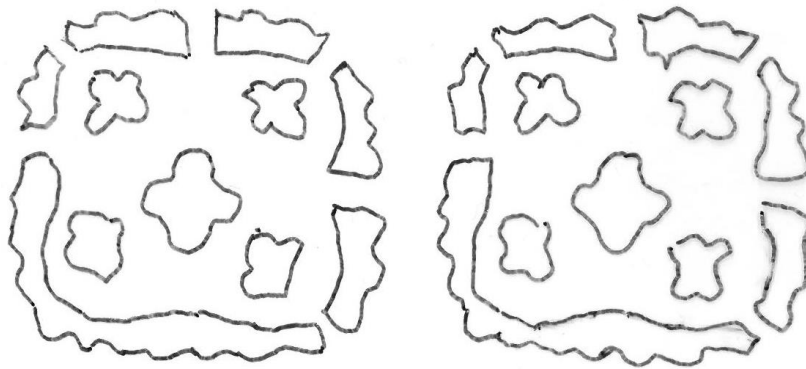
BESKRIVNING

Helgonskåp med Anna, Maria och Jesusbarnet i stående halvskulptur. Anna och Marias klädedräkter domineras av förgyllning, Maria bär krona och Anna bär ett vitt dok. Jesusbarnet har en mörkröd klädedräkt. Skulpturgruppens marksockel är grön.

Skåpet består av ryggstycke, sidostycken med infästningar för fialer, rektangulär sockel, femkantig baldakin med tredelat masverk och krönlist. Skåpet saknar dörrar. Skåpets ryggstycke är målat i rött med ett schablonerat blommönster och en gloria i silver och grönt. Sockeln har ett rött schablonerat mönster mot ljus bakgrund.

Schablonerat försilvrat blommönster på ryggstycket, uppe till höger.

TIMRÅ KA
ANNA SJÄLV
TREDJE
HELGONSKÅP
SOCKEL
cm

Schablonerat mönster i rött mot ljus botten på skåpets sockel.

4.10.2 Krucifix

PROVENIENS

Timrå kyrka, Medelpad

DATERING

Kristusskulpturen med gloria är från 1400-talets sista fjärdedel eller från 1500-talets första fjärdedel. Korset är troligen från 1950.

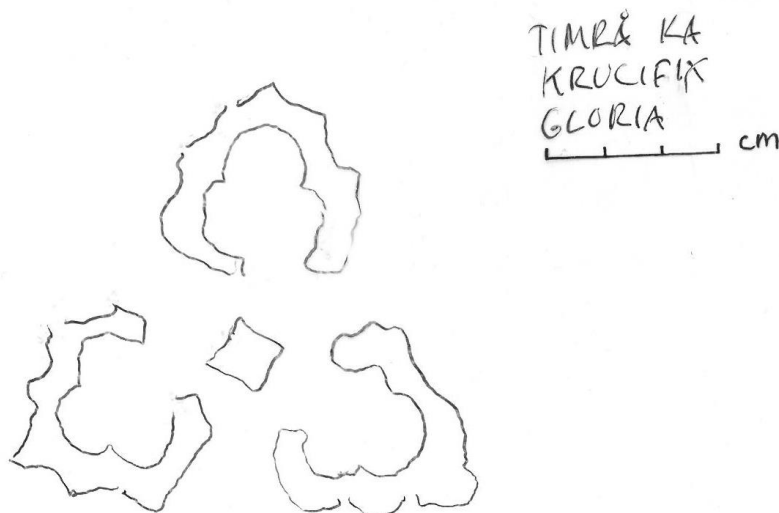

TEKNISK BESKRIVNING

Kristusskulpturen är skuren i lövträ. Glorian är tillverkad i ek och har ett förgyllt kors i polerat bladguld och röd bemålning i cinnober med ett schablonerat mönster i zwischgold. Korset är tillverkat i furu. För utförlig teknisk beskrivning se Läns museets Dnr 2016/267-34.

BESKRIVNING

Den lidande Kristus med törnekrona och förgyllt ländskynke framställd i rundskulptur. Kristus är uppspikad på ett brunmålat kors med förgyllda lister och gröna kanter och runda brunmålade avslutningar med gröna blomornament. Bakom Kristus huvud finns en gloria med förgyllt kors och ett schablonerat mönster mot röd bakgrund. Skulpturens karnation är ljus och blodet är målat med blymönja och rött. Ländskynket är förgyllt och har mindre partier målade i blått.

Schablonerat mönster i zwischgold på korsets gloria.

4.11 Torps kyrka

4.11.1 S:t Olof

DATERING

Skulptur från 1200-talets andra hälft. Skåpets bemålning är troligen från omkring 1500.

PROVENIENS

Torps kyrka, Medelpad

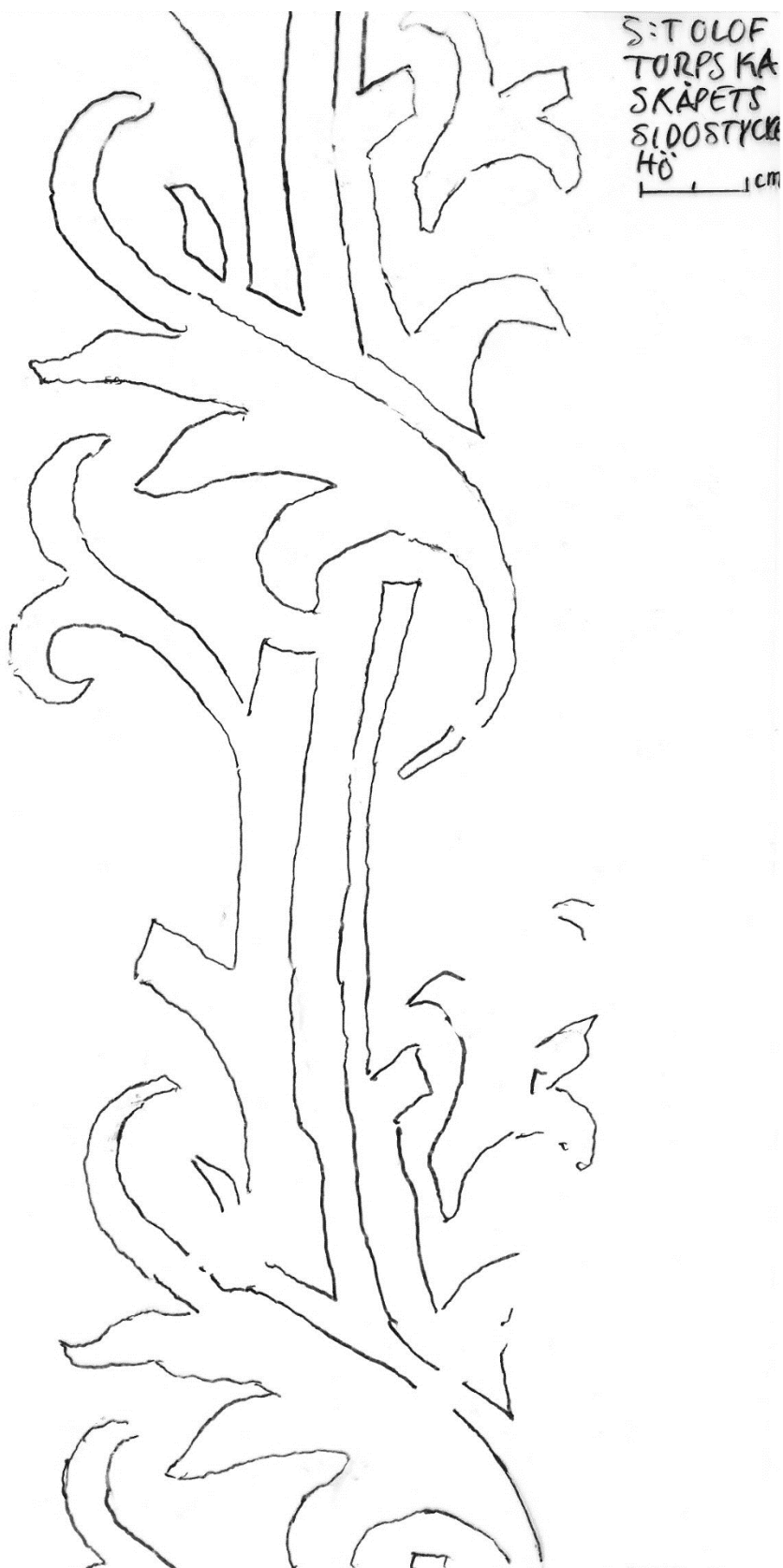

TEKNISK BESKRIVNING

Skulptur i ek. Skåp i furu.

BESKRIVNING

Krönt manligt helgon sitter på en bänk med spetsigs skor på en underliggare, trollet Skalle och under denne två odjur. Helgonets mantel och tunika är förgylld. Skåpet har vinklade sidostycken med ett schablonerat mönster i cinnober på förgyllning på insidan. Överdelen har en skulpterad kotte och framkanten har ett schablonerat stjärnmönster i zwischgold på röd botten. Skåpet saknar sockel och flygeldörrar.

Schablonerat mönster i cinnober på förgyllning på skåpets sidostycke, insida till höger.

S: T OLOF
TORPS KA
SKÅPETS
KANT ÖV.
cm

Schablonerat stjärnmönster i zwischgold på röd botten på skåpets överdel framkant.

4.12 Tuna kyrka

4.12.1 Krucifix

DATERING

1500-talets första fjärdedel

PROVENIENS

Tuna kyrka, Medelpad

TEKNISK BESKRIVNING

Korset är utformat i furu.

BESKRIVNING

Motivet är den lidande Kristus på korset, utformad som en rundskulptur i trä. Kristusskulpturen har mörkt hår och skägg, karnationen är grå med rött blodflöde och ländklädet är förgyllt med blått foder. Törnekronan är grön och glorian är målad i grönt och rött med förgyllda stjärnor. Kristus är fastsatt med tre spik i korset. Korset är målat i grönt, brunt och förgyllt och har ändplattor med evangelistsymboler och schablonerade stjärnmönster.

Foto Eva Körberg, Västernorrlands museum. Stjärna på gloria.

Foto Eva Körberg, Västernorrlands museum. Stjärnmönster på ändplatta.

På grund av krucifixets höga placering gick det inte att komma upp med någon säker stege. Därför kunde mönstren inte ritas av. Fotografierna är från en konservering när arbetsställningar var resta i kyrkan.

5. Tabell: Ångermanland

KYRKOR OCH KAPELL I ÅNGERMANLAND MED MEDELTIDA TRÄFÖREMÅL

	Kyrka/kapell	Medeltida föremål	Föremål med schabloner	Dok	Dep n:r	Jämför med motsvarande schablon
1	Anundsjö	6	Altarskåp (kant ramverk)	LK, SH	D60	
2	Arnäs	2	S:t Olof (mantel)	LK		
3	Dahl	2	o			
4	Ed	1	o	KW		
5	Edsele	4	Altarskåp (ryggstycke, ramverk) Madonna (tunika, mantel) Paulus (tunika, ryggstycke)	LK, SH	D7 D12 D40	Multrå Altarskåp
6	Fjällsjö	2	Altarskåp (ryggstycke, ramverk)			
7	Gudmundrå	3	o			
8	Junsele	2	Altarskåp (sockel, ryggstycke) Krucifix (kors)	LK		
9	Marviksgrunnan	3	o	EK		
10	Multrå	1	Altarskåp (flygeldörr, ramverk)	SH	D89	Edsele Altarskåp
11	Nordingrå	4	Helgonskåp (ryggstycke) Madonna (ryggstycke)	LK		
12	Resele	1	o			
13	Sidensjö	5	Diakon (tunika)	KW		
14	Själevad	2	o			
15	Skog	5	Kvinnligt helgon (mantel) S:t Mikael (ryggstycke) Madonna(tronen)	SH LK	D10, D54, D21	Ytterlännäs Krucifix
16	Sollefteå	1	o			
17	Styrnäs	1	o	LK		
18	Sånga	4	Madonna Altarskåp (Flygeldörrar, ramverk kant)		D 3, D63	
19	Torsåker	5	Pannå (kant) Madonna (mantel)	LK		
20	Ullånger	5	Mariaskåp (sockel, sidostycken) Krucifix (kors)	LK		
21	Ulvöns ga kapell	8	o	SH		

22	Vibyggerå	4	Madonna (mantel) Krucifix (kors)		D13	
23	Ytterlännäs	3	Altarskåp (ryggstycke, kant) Mariaskåp (sidostycken) Krucifix (kors)	LK AB		Njurunda Altarskåp Skog St Mikael
24	Ådalsliden	4	Processionskrucifix (gloria) Madonna (tron, mantel)		D26	

Ångermanland har 24 kyrkor med medeltida träföremål varav 15 kyrkor har 28 föremål med schablonerade mönster.

Dep n:r står för nummer i läns museets depositions katalog.

Dok står för dokumentation eller fotografier gjorda av läns museets konservatorer eller fotografer. Förkortningen JD är Johan Dahl, LK är Lennart Kristiansson, EK är Eva Körberg, IP är Ina Palm, KW är Kerstin Wetterström, SH är Samir Hussein och AB är Anne Braun.

6. Tabell: Medelpad

KYRKOR OCH KAPELL I MEDELPAD MED MEDELTIDA TRÄFÖREMÅL,

	Kyrka/ kapell	Antal medel- tida föremål	Föremål med schabloner	Dok	Dep n:r	Jämför med motsvarande schablon
1	Alnö	6	Altarskåp (ramverk kant) Krucifix (kors) Anna själv tredje (ryggstycke)	JD		
2	Attmar	2	Skåp (ryggstycke) Krucifix (kors)	LK		
3	Borgsjö	6	o			
4	Haverö	1	o	LK		
5	Holm	1	Madonna (ryggstycke)	LK, EK		
6	Hässjö	3	S:t Erik (mantel) Madonna (mantel)	LK	D9 D34	
7	Liden	3	Madonnaskåp (ryggstycke, sockel, ramverk)	IP		
8	Ljustorp	4	S:t Olof (gloria) Madonnaskåp (ryggstycke) Biskop	IP	D57	
9	Lögdö	1	o	IP, JD		
10	Njurunda	6	Madonna (mantel, tron) Altarskåp (ryggstycke, sockel, ramverk) Erasmus (ryggstycke)	LK, KW		Ytterlännens Altarskåp
11	Stöde	5	S:t Olof (mantel zwischgold)	LK, JD		
12	Sättna	5	Altarskåp (ramverk) Biskopsskåp (flygeldörrar)	LK	D61, D68	
13	Timrå	3	Anna själv tredje (sockel, ramverk) Krucifix (gloria)	LK		
14	Torp	1	S:t Olof (sidostycke, ramverk)			
15	Tuna	1	Krucifix (gloria, ändplatta)	EK, LK		

Medelpad har 15 kyrkor med medeltida träföremål varav 12 kyrkor har 22 föremål med schablonerade mönster.

Dep n:r står för nummer i läns museets depositions katalog. Dok står för dokumentation eller fotografier gjorda av läns museets konservatorer. Förkortningen JD är Johan Dahl, LK är Lennart Kristiansson, EK är Eva Körberg, IP är Ina Palm och KW är Kerstin Wetterström.

7. Sammanfattning

Ångermanland har 24 kyrkor med bemålade träföremål varav 15 kyrkor med 28 föremål med schablonerade mönster och Medelpad har 15 kyrkor med bemålade träföremål varav 12 kyrkor med 22 föremål med schablonerade mönster från medeltiden.

Inventeringen visar att vissa schablonerade mönster har samma motiv och storlek men har inte någon exakt överrensstämmelse.

I altarskåpet från Junsele stämmer inte mönstret överens på olika ställen på skåpet. Mönstret är troligen delvis uppritat på fri hand.

De flesta schablonerade mönster i färg är utförda med det röda pigmentet cinnober på en ljus botten. Schablonerade mönster med bladmetaller har utförts i bladsilver och vanligast i zwischgold som är en sammanslagning av ett tunt guldblاد med ett tjockare silverblad; bägge dessa bladmetaller oxiderar med luftens svavel och blir svarta men det är ändå möjligt att urskilja små partier med metallfolie.

Några föremål har fått nya rekonstruerade mönster vid restaureringar på 1920-talet och då målade med svart färg.

FÖREMÅL MED SAMMA SCHABLON

Altarskåpet från Ytterlännäs gamla kyrka och altarskåpet från Njurunda kyrka har samma schablonerade stjärn- och blommönster. Altarskåpen har även stora likheter i format och måleriets uppbyggnad. Skåpen kommer med stor säkerhet från samma tillverkningsverkstad.

Altarskåpen från Multrä och Edsele har samma schablonerade mönster på flygeldörrar respektive ryggstycke, men mönstret vänts upp och ner. Skåpen har stora likheter i övrigt och kommer med stor säkerhet från samma verkstad.

S:t Mikael skåpet från Skogs kyrka och krucifixet från Ytterlännäs gamla kyrka har samma schablonerade mönster utformad som en fransk lilja. Ett helgonskåp och ett krucifix är naturligtvis mycket olika i sin utformning men det gemensamma mönstret tyder på att föremålen har fått färg och förgyllningar av samma hand.

OBSERVATIONER

Altarskåpet från Fjällsjö kyrka har många schablonerade mönster. Altarskåpet från Sätta kyrka har endast ett schablonerat mönster och har inte samma utformning som mönstren i Fjällsjöskåpet. Målningarna på de vänstra flygeldörrarna har stora likheter vilket tyder på en gemensam verkstad. Skåpens ramverk har bågiga hörnsammanfogning och utformning av gångjärnen som Sokolowska (se s.42) visat är utmärkande för Haaken Gulleasons verkstad.

Även processionskrucifixen Junsele och Ådals-liden saknar överensstämmelse i mönster men har liknande uppbyggnad, format och måleriprogram som med stor säkerhet tyder på samma verkstad.

8. Litteratur och källor

- Andersson, Aron. *English Influence in Norwegian and Swedish Figuresculpture in Wood 1220-1270*. (Stockholm, 1950)
- Andersson, Aron, *Medieval Wooden Sculpture in Sweden, Volume II, Romanesque and Gothic Sculpture* (Uppsala, 1966)
- Andersson, Aron, *Medieval Wooden Sculpture in Sweden, Volume III, Late medieval sculpture* (Uppsala, 1980)
- Andersson, Aron, *Medieval Wooden Sculpture in Sweden, Volume IV, The Museum Collection* (Uppsala, 1975)
- Cornell, Henrik, *Norrlands kyrkliga konst under medeltiden* (Uppsala, 1918)
- Cornell, H/ Rappe, A, *Sveriges kyrkor Medelpad* (Stockholm, 1939)
- Bonsdorff, Jan von, "Hantverkare i senmedeltidens Stockholm" ur *Den gotiska konsten, Signums svenska konsthistoria IV* (Lund, 1996)
- Karlsson, Lennart, *Bilden av Maria*, Riga 2009
- Karlsson, Lennart, *Kretsen kring Haaken Gulleon*, (Kristianstad, 2005)
- Karlsson, Lennart, "Träskulpturen" ur *Den romanska konsten, Signums svenska konsthistoria III* (Lund, 1995)
- Karlsson, Lennart, "Träskulpturen" ur *Den gotiska konsten, Signums svenska konsthistoria IV* (Lund, 1996)
- Karlsson, Lennart, Ek, Hjärdi, *Efterlyst, en utställning om kyrkostölder i Västernorrland* (Härnösand, 2002)
- Karlsson, Lennart, Svanberg, Jan, *Haaken Gulleon och norrländsk egenart* (Gävle, 2001)
- Roosval, Johnny, *Utställningen af äldre kyrklig konst i Härnösand 1912* (Stockholm, 1914)
- Swartling Ingrid, "Haaken Gulleon och hans verkstad", ur *Gammal hälsingekultur* (Hudiksvall, 1956)
- Swartling Ingrid, *Haaken Gulleon skulptör* (Stockholm, 1968)
- Tångeberg, Peter, *Mittelalterliche Holzskulpturen und Altarschreine in Schweden* (Västervik, 1986)
- Uggla, Carl af, *Gotlands medeltida träskulptur till och med höggotikens genombrott*, (Stockholm, 1915)
- Åman, Anders "Den norrländska medeltidens upptäcktshistoria" ur *Bildhuggarnas mästerverk, medeltida träskulptur i Norrland* (Umeå, 1991)
- Lédel, Yvonne: *Haaken Gulleons medeltida träskulptur i Norrland, En medeltida mästare och hans verk i ett nytt perspektiv?* (Stockholms Universitet, 2002)
- Lédel, Yvonne: *Fyra manliga motiv från Haaken Gulleons skulpturverkstad* (Stockholms Universitet, 2003)
- Michelsson, Elisabeth: *En norrländsk senmedeltidsmästares stil. Haaken Gulleon och de två madonnorna i Bollnäs kyrka*. (Högskolan i Gävle, 2002)
- Sokolowska Katarina, *Haaken Gulleon och hans konst* (Lund 1989)
- Vejbrink, Helena: *Ett verk av Haaken Gulleon, Anna -själv- tredje från Enånger* (Umeå universitet, 1944)

Westelius, Gunvor, Westelius, Henrik: *IAAK HAAKEN GVLLE:SON MALER.*
(Stockholms Universitet, 1982)

Antikvariska-typografiska arkivet
Västernorrlands museums arkiv
Västernorrlands museums databaser
www.medeltidens/bildvarld.se

**VÄSTER
NORRLANDS
MUSEUM**